

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, VASARIS - FEBRUARY 10, 1989

Nr. 28

„LKB Kronika“, Nr. 77.

(Tęsinys)

Žinios iš vyskupijų

Šiauliai. 1988 m. kovo 24 d. i Šiaulių miesto vykdomojo komiteto patalpas buvo sukviesti miesto ir rajono religinių bendruomenių dvidešimtųjų nariai.

Susirinkime dalyvavo RRT igaliotinio pavaduotojas Juozėnas, Šiaulių miesto vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja Gaurilėkienė ir Šiaulių rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas. Pavaduotojas Juozėnas piktinosi, kad Lietuvoje atsiranda kunigų, kurie, jo žodžiais tariant, bažnyčia naudoja politiniams tikslams. Kaip pavyzdį nurodė Vilniaus Šv. Onos, Šv. Mikalojaus ir Šiaulių miesto Šv. Jurgio bažnyčias. Juozėnas itin smerkė „Amerikos balso“ ir kitas užsienio radijo stotis, kad prieš vasario 16 d. paskelbė, kuriose Lietuvos bažnyčiose ir kuriuo laiku bus meldžiamasi už Tėvynę. Kaltino Šiaulių m. Šv. Jurgio bažnyčios vikarą kun. Kazimierą Gražulį už vadovavimą pamaldoms už Lietuvą ir jų metu pasakytus pamokslus.

„Jūs esate tikrieji bažnyčios šeimininkai, kreipėsi Juozėnas į bažnytinių komitetų narius, ir privalot viską matyti ir viską žinoti, kas dedasi jūsų bažny-

čiose. Negalvokit, kad mes negalim ar neturim teisės tokius kunigus kaip K. Gražulį pasodinti į kalėjimą, turim, bet laukiam – gal pasitaisys. Mes mokam sutvarkyti nepaklusnius kunigus, dėstė Juozėnas, patys žinot, kaip atsitiko su kun. Alfonsu Svarinsku ir kun. Sigitu Tamkevičiumi. Dabar jie nieko negali.

Pavaduotojas Juozėnas reikalavo, kad komiteto nariai sektų kunigus, stebėtų, kaip jie paskirsto lėšas, akcentavo, kad reikiama suma privalo paskirti Taikos fondui.

Po pagrindinio pranešimo buvo leista klausti. J. Šileikis paklausė: „Tai nejaugi mums, lietuviams, negalima mylėti savo Tėvynę ir už ją melstis?“ Nesulaukęs atsakymo, J. Šileikis tęsė toliau: „Vasario 16 d., dalyvavę pamaldose už Tėvynę, nunešėm geles ant karių kapų, žuvusių kovose už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Kapinėse budėjo apie 20 saugumiečių, kurie kiekvieną atėjusį į kapines fotografavo. Padėję geles ir pasimeldę, išsiskirstėm. O ką rašė sovietinė spauda? Pasipylė šmeižto straipsniai apie vasario 16 d. kapinių lankytojus.“

(Bus daugiau)

Eina nuo 1972 metų
Perskaitytės duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Kinijos komunistų vadas Deng Xiaoping užsidega cigarete, kalbėdamasis su Sovietų Sąjungos Užsienio reikalų ministru Edvardu Shevardnadze Sanchajuje. Pasitarimų metu buvo sutarta, kad Sovietų komunistų vadas atvyks pasitarimui į Kiniją.

Kinai-Sovietai ruošiasi viršūnių konferencijai

Beijingas. — Kinija ir Sovietų Sąjunga turės viršūnių pasitarimą gegužės mėnesį, kad būtų galutinai nustatyti ryšiai, pranešė Sovietų Sąjungos Užsienio reikalų ministeris E. Shevardnadze. Pasitarimų metu taip pat bus aptarta prekybos reikalai, mokslinio bendradarbiavimo ir keliavimo tarp dviejų komunistinių galybių klausimai.

Sovietų Sąjungos ministeris Kinijoje išbuvo tris dienas ir spaudos konferencijoje pareiškė pasitenkinimą pasiektais rezultatais. Kinų-Sovietų viršūnių konferencija formaliai užbaigs 30 metų trukusį nedraugiškumą tarp dviejų kaimynų, kadais išsiskyrus dėl nesutarimo, kas vadovaus komunistui pasaulyje. Pasitarimai tarp Kinijos vado Deng Xiaoping ir Michailo Gorbačiovo bus pirmieji po Nikitos Chruščiovo ir Kijaus vizitavo Kiniją 1959 m.

Nebuvo vieningos nuomonės

Po pasitarimų su Deng, Shevardnadze pasakė: „Draugas Deng Xiaoping mano, jog pagrindinis dalykas būsimajame susitikime bus uvertimas praeitės lapo ir atidarymas naujo ateities bendradarbiavimui. Jis taip pat noris sužinoti, ką Sovietų vadovybė mano daryti ateityje“.

Tačiau sovietų ir kinų vadai pareiškė, kad abu kraštai negalės būti tokiam ryšyje, koks buvo 1950 metais. Jų komentarai užtikrina Ameriką, jog pagerėję kinų-sovietų ryšiai nebus padaryti kitos valstybės sąskaiton. Kad pasitarimuose ne visais klausimais buvo vieninga nuomonė, aišku iš to, jog kinų Užsienio reikalų ministris Zengpei pasakė žurnalistams, kad sovietų pasiūlymas gegužės mėnesį dar tik bus studijuojamas ir datos bus nustatytos vėliau. Kinų pasisakymai buvo mažiau entuziastiški negu sovietų. Tikslus laikas būsimas nustatytas vėliau, sakė kiniečiai. Bet Sovietų ambasada vėliau kartojė, kad konferencija tikrai įvyks gegužės mėnesį.

Sovietai nuolaidūs

Kinai ir sovietai dar nėra sutarę, kaip galutinai nustatyti savo sienas, kai 1969 m. įvyko

susirėmimai prie Amur ir Ussuri upių ir prasidėjo ginčai dėl teritorijos. Shevardnadze pasakė, kad dėl to bus galima susitarti. Ekspertai pradės tartis sienos klausimu dar prieš jų viršūnių konferenciją. Sovietų Sąjunga pažadėjo atitraukti tris ketvirtadalius savo kariuomenės iš Mongolijos. Shevardnadze, kad susitiktu su Deng, turėjo skristi į Sanchajų. Kinų komunistų vadas atrodė geros sveikatos, nors jo girdejas susilpnėjęs. Pasitarimuose su Shevardnadze dalyvavo ir Deng dukte, kas kinams yra neįprasta, kad šeimos narys dalyvautų valstybės pasitarimuose. Cambodijos klausimu esą padaryta pažanga, bet nesutarta, kokia bus ten vyriausybė.

Ruošiasi panaikinti sankcijas

Washingtonas. — Naujoji administracija svarsto su savo agentūromis atšaukti kontrolę modernišku techniniu instrumentu pardavimui Sovietų Sąjungai, kuris buvo įvestas 1979 m., kai Sovietai įvedė savo kariuomenę į Afganistaną. Valstybės departamento sekretorius James Baker III tarsis su sąjungininkais, kai jis šį penktadienį pradės vizituoti 15 NATO kraštų užsienio reikalų ministrus. Aukštos technologijos aparatūros pardavimą sovietams turi patvirtinti visi NATO kraštai, įskaitant Ameriką ir Japoniją. Iki šiol buvo draudžiama parduoti kompiuterius, mašinų dalis ir mikroelektroninius įrengimus, kurie galėtų būti panaudoti ginklų gaminimui. Britanijos ministrė pirmininkė M. Thatcher pirmoji pasiūlė atšaukti sankcijas Sovietų Sąjungai, kai tik jie pasitrauks iš Afganistano.

— Izraelio kareiviai Gazos srityje sužėdė vėl 23 arabų palestiniečius, kai jaunuoliai į juos metė akmenis.

— Jordanas, Kinija ir Qatara valstybės Palestiniečių Išlaivinimo organizacijos misijas pakėlė ir ambasadų ranga. Jordano sostinėje Ammanas pats Arafatas pakėlė pirmą kartą Palestinos vėliavą.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Eltos informacijos tarnyba praneša, kad gautomis informacijomis iš Lietuvos įspėjama, kad reikia būti labai atsargiems dėl įvairių aukų rinkimo bei jų siuntimo į Lietuvą ir atsargiai vertinti kai kurių Sąjūdžio narių pasisakymus.

— Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius baigė savo vizitą Vatikane ir trečiadienį išvyko atgal į Lietuvą.

— Washingtono buvęs sen. John Tower susitiko su pagrindiniais senatoriais savo nominacijos Gynybos sekretoriaus postui reikalais. Po ilgo pasitarimo pas Senato Ginkluotųjų pajėgų komiteto pirmininką sen. Sam Nun buvo pareikšta, kad vyko labai geros diskusijos. Pats Tower neatsakė į žurnalistų klausimus. Tower yra buvęs taip pat Ginkluotųjų pajėgų komiteto pirmininku nuo 1980 iki 1984 metų.

— Irano vadas ajatola Chomeini, minėdamas Islamo revoliucijos dešimtmetį, amnestuos tūkstančius politinių kalinį, praneša Teherano radijo žinios.

— Baltimorėje sovietų baleto grupei, kuri lankosi Amerikoje pakvietėjai nebeturi iš ko sumokėti už jų spektaklius, nes žmonės neatėjo į jų pasirodymus. Tada Donetskio baleto šokėjai davė vieną spektaklį nemokamai. Jie turėjo aplankyti 15 miestų, įskaitant ir Chicago, bet nežinia, ar rengėjai beįstengs apmokėti jų išlaidas, nes pritrūko pinigų ir jų maistui.

— Azorų salose Amerikos Boeing 707 lėktuvas atsimušė į kalnus ir 137 italų turistai ir 7 amerikiečiai lėktuvo aptarnautojai žuvo. Tuo metu buvo didelė migla.

— Italijoje lankosi Andrei Sacharovas, kuris, Reuterio žinių pranešimu, gynė armėnus disidentus ir ragino, kad italai mokslininkai daugiau kreiptų dėmesio į sąžinės kalinius Sovietų Sąjungoje ir jiems padėtų. Bolonijos universitetas Sacharovui suteikė garbės doktoratą. Armėnijos disidentai buvo suimti ir patalpinti kalėjimuose po įvykusių demonstracijų.

— Libija ir toliau organizuoja terorizmą aplink pasaulį ir ieško naujų taikinių Vakaruose, praneša Valstybės departamentas.

Lietuvos kardinolo atsargus optimizmas

Popiežius gali atvykti į Lietuvą 1990 metais

Kaišiadorys. — Lietuvos pirmasis modernių laikų kardinolas Vincentas Sladkevičius paskutiniu metu turi daug galvosūkių kaip apibendrinti daugelio sovietų katalikų galvojimą apie Michailo Gorbačiovo reformų programą.

„Aš sapnavau Stalino statulą“, pasakojo 69 m. kardinolas apie Sovietų diktatorių, kuris vedė žiaurų karą prieš Bažnyčią. „Staiga jis pradėjo kalbėti. Aš išsigandau, labai išsigandau ir pabėgau. Tai buvo pirmas kartas, kai aš sapnavau Staliną po daugelių metų“, rašo „Washington Post“ užsienio korespondentas M. Dobbs, apsilankęs pas kardinolą Lietuvoje.

Kai 1985 m. Gorbačiovas perėmė vadovybę, Lietuvos katalikai pajuto bendrą valstybės kontrolės palengvėjimą religijos klausimu. Bažnyčios pradėjo atsiderinti, o kunigai grįžti iš kalėjimų. Yra daug vilčių popiežiškajam vizitui kitais metais Lietuvoje.

Vakariečiai per daug žavisi Gorbačiovu

Po 25 metų tremties vyskupui Sladkevičiui, kuris buvo paaukštintas kardinolu birželio mėnesį, pagaliau jam buvo leista atlikti savo pareigas ir būti Lietuvos Bažnyčios galva. Bet su nauju optimizmu kartu sekė ir atsargumas vienos valandos pasikalbėjime su kardinolu, kurio metu jis apibūdino vakariečius, leidžiančius save apakinti Gorbačiovo blizgėjimu.

„Jūsų didelė klaida-žavėjimasis žvaigždėmis, žvaigždėmis, žvaigždėmis. Kai kas tampa žvaigžde, jis gali apakinti žmones. Mes turime būti atsargūs. Stalinas taip pat buvo Vakaruose sutinkamas džiaugsmingai. Jūs per daug geritės Gorbačiovu. Niekas negali būti taip garbinamas, tik Dievas“, sakė korespondentui kard. Sladkevičius susilaikantį anglų kalboje, kurios jis išmoko besiklausydamas užsienio radijo laidų, būdamas ilgus metus egzileje.

Lietuvos vyriausybė laukia popiežiaus

Kardinolas gyvena mažame mediniame namelyje Kaišiadoryse, kurie yra maždaug 45 mylios nuo sostinės Vilniaus, nežiūrint kad vyriausybė pasiūlė jam apsigyventi sostinėje. Sladkevičius buvo ir yra Bažnyčios kovos simbolis, kad išsaugotų ją nuo komunistinės valstybės užmačių. Kai kuriais atvejais, rašo kores-

— Chicago Simfoninis orkestras su dirigentu George Solti susilaukė nepaprastai didelių ovacijų po savo koncerto Washingtono Kennedy Meno centro saleje.

— Maskvos vyriausias psichiatras Vladimiras Tichonoko rekomendavo vyriausybei paleisti visus teblaikomus pacientus sovietų sostinės psichiatrinėse ligoninėse, kurie laikomi už priešsovietinę veiklą. Jis sakė neturįs informacijų, kokia padėtis yra už Maskvos sienų.

pondentas, kard. Sladkevičius yra kaip Lenkijos kard. Wišinskis, kuris taip pat buvo nutildytas, kai nenusilenkė stalinistinei vyriausybei. Abu vėliau grįžo į savo diecezas su dvasiniu triumfu.

„Washington Post“ rašo, jog kard. Sladkevičius kalba ir lenkiškai, tad su popiežiumi gali susikalbėti jo gimtąja kalba. Kardinolas pasakė, kad yra galimybių, jog popiežius gali vizituoti Lietuvą 1990 metais, bet tam reikalingas kruopštus pasiruošimas. Jis pasakė, jog Lietuvos Komunistų partijos vadovas Algirdas Brazauskas jam pasakė, apsilankęs su juo pasitarimo metu, kad Vilniaus vyriausybė yra pasiruošusi priimti popiežius, tačiau laukia paskutinio sprendimo iš Maskvos.

Paskutinis žodis Gorbačioviui

Brazauskas korespondentui patvirtino taip pat pokalbį, kad jis diskutavo su kardinolu popiežiaus vizito klausimą, bet nebuvo susitarta dėl datos, primindamas, kad tai liečia valstybės su valstybe ryšius. Galutinis sprendimas popiežiaus vizito reikalu priklauso Gorbačioviui, o jis vizituos Romą lapkričio mėnesį. Vatikano šaltinių žiniomis, popiežius priims jį ir tai galės būti, kad po to bus paruoštas kelias pirmajam Romos Katalikų Bažnyčios popiežiaus vizitui Sovietų Sąjungoje.

Dienraštis toliau pažymi, jog Lietuvos katalikų padėtis yra pagerėjusi. Lietuvių katalikų bendruomenė yra didžiausia visoje Sovietų Sąjungoje. Jiems buvo grąžinta Vilniaus katedra — lietuvių tautinis simbolis, nors pati Lietuva tebėra Sovietų Sąjungos pavergta.

Diktatūros pavojus

Komunistų vyriausybė išleido į laisvę paskutinį kalėjime laikytą kunigą Sigitą Tamkevičių ir leido studijuoti Kauno Kunigų seminarijoje 143 jaunuoliams, norintiems būti pavergtos lietuvių kunigais. „Mes regime tikrus pasikeitimus. Žmonės kalba, ką jie galvoja, bet aš esu atsargus. Mes privalome stebėti ir laukti, džiaugtis, kas yra gera, bet atmeti, kas yra bloga“, kalbėjo kardinolas. „Bažnyčia administratyviniai vis dar priklauso valstybei“, — pastebėjo jis.

„Aš džiaugiuos šiais įvykiais, tačiau aš bijau, kad jie nesitęs ilgai. Kol tu turi vienos partijos vyriausybę, visados yra diktatūros pavojus. Stalinizmas miega, bet jis nėra miręs“, pasakė Lietuvos kardinolas ir užbaigė pokalbį.

KALENDORIUS

Vasario 10 d.: Gabrielius, Elvyra, Skolastika, Kešgaila, Vydgailė, Gražutė, Skaistutis.

Vasario 11 d.: Šv. Liurdo Marija, Adolfas, Felicija, Paskalis, Teodora, Algirdas, Dovilė, Liucijus, Algirdė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:54, leidžiasi 5:16. Temperatūra dieną 26,1, naktį 11,1.

Kodėl Pabaltijo kraštai nepasipriešino?

Stockholmas. — „Dagens Nyheter“ laikraštis šių metų pradžioje rašė apie Pabaltijo tautas, paliesdamas ir jų istoriją. Laikraštis primena, kad prieš tūkstantį metų Skandinavijos vikingai užpuldavo Pabaltijo kraštus ir kad Lietuvos istorija daugeliu atžvilgių skiriasi nuo kitų Pabaltijo tautų. Lietuviai viduramžiais turėjo savo nepriklausomybę, sukūrė stiprią valstybę, kuri XV amžiuje buvo nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Tačiau Lietuva nemokėjo to viso išlaikyti — lenkėjo, rusėjo ir dingo iš žemėlapiu kartu su Lenkija. Tik po I Pasaulinio karo atgavo savo nepriklausomybę.

Suomija pasipriešino ir laimėjo

Rašydamas apie naujųjų laikų įvykius, laikraštis pastebi, kad

Valstybės paslaptys teisme

Washingtonas. — Teisingumo departamentas kreipėsi į Irano-Contras bylos teisėją, prašydamas, kad jis išleistų taisykles, kurių laikantis vyriausybė galėtų sulaukyti tokių liudininkų parodymus, kuriuose yra tautinio saugumo paslaptys, neleistinos žinoti visuomenei. Busho administracija sako, kad ji šį prašymą turi būti atšvelgta. Teismas jau parinko prisiekusiųjų teisėjų kadra, iš kurių bus sudarytas reikalingas sąstatas asmenų. Kaltinimai bus pateikti teismui šį penktadienį. Vakarių įvyko teisėjo Gerhard Gesell kabinetė uždaras pastarimas apie pulk. North teismo sesijos eigą.

Pabaltijo valstybės savo nepriklausomybę prarado 1939 metų pradžioje rašė apie Pabaltijo tautas, paliesdamas ir jų istoriją. Laikraštis primena, kad prieš tūkstantį metų Skandinavijos vikingai užpuldavo Pabaltijo kraštus ir kad Lietuvos istorija daugeliu atžvilgių skiriasi nuo kitų Pabaltijo tautų. Lietuviai viduramžiais turėjo savo nepriklausomybę, sukūrė stiprią valstybę, kuri XV amžiuje buvo nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Tačiau Lietuva nemokėjo to viso išlaikyti — lenkėjo, rusėjo ir dingo iš žemėlapiu kartu su Lenkija. Tik po I Pasaulinio karo atgavo savo nepriklausomybę.

Naujos taisyklės

Vilnius. — Pranešama, kad Lietuvos įstaigoms yra duota šiek tiek savarankiškumo. Dabar žmonėms užsienio pasai, kurie vyksta į užsienį tarnybos reikalais, yra išduodami Vilniuje. Tačiau tie pasai ne visada pripažįstami užsienyje. Praėjusiais metais daugiau kaip 80,000 lietuvių lankėsi užsienyje. Šiuo metu vyrauja privatus iškvietimai. Yra išleistos ir naujos mutinių taisyklės. Nuo vasario 1 d. draudžiama išvežti užsieniečiams iš Lietuvos televizijas, šaldytuvus, šaldymo įrengimus, siuvimo ir skalbimo mašinas, vaikų drabužėlius bei jų avalynę, visokios rūšies kavą ir žuvų ikrus, nežiūrint, ar jie yra atvykę privačiai ar su turistine grupe. Sovietų piliečiams tie apribojimai netaikomi, bet jie negali išvežti iš Sovietų Sąjungos dovanų daugiau kaip už 100 rublių.

SPORTO APŽVALGA

1989 M. Š. AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

39-sios Š. A. Lietuvos Sporto žaidynės vyks gegužės 6 ir 7 dienomis, Toronte, Ont. Visuotinio ŠALFAS-gos suvažiavimo nutarimu ir ŠALFAS-gos centro valdybos pavedimu, žaidynes vykdė Toronto lietuvių sporto klubai per specialiai sudarytą organizacinį komitetą.

Žaidynių programoje — 1989 m. Š. A. Lietuvos Krepšinio, Tinklinio, Ledo ritulio, Šachmatų, Raketbolo (Racquetball), Kėgliųvimo (Bowling), Stalo teniso ir Plaukimo pirmenybės. Plaukimo vyks kartu ir pabaltiečių pirmenybės.

Krepšinio pirmenybės numatomos praversti šiose klasėse: vyrų A, vyrų B, jaunių A, jaunių B, jaunių C ir moterų.

Tinklinio pirmenybės planuojamos vykdyti — vyrų, moterų, mergaičių A ir mergaičių B klasėse.

Krepšinyje ir tinklinyje — priešauglio A klasei priklausė gimę 1970 m. ir jaunesni, priešauglio B — gimę 1972 m. ir jaunesni, priešauglio C — gimę 1974 m. ir jaunesni.

Vyrų A klasę krepšinyje sudarė iškilesnės komandos, atrinktos ŠALFAS-gos Krepšinio komiteto. Likusios komandos žaidžia B klasėje, kur gali dalyvauti ir vyrų A klasės komandos turinčių klubų antriosios komandos.

Ledo ritulio pirmenybės bus vykdomos tik vyrų klasėje (amžius neribotas).

Šachmatų, Raketbolo, Kėgliųvimo ir Stalo teniso pirmenybių programos, klasifikacijos, etc. bus nustatyta po preliminarinių registracijos, atsižvelgiant į išreikštą susidomėjimą bei pateiktus pageidavimus.

Plaukimo pirmenybės vyks pabaltiečių pirmenybių rėmuo

se. Varžybos apims visus pagrindinius stilius, suaugusių ir visose priešauglio klasėse. Šuolių į vandenį (diving) nebus. Lietuvos pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybu.

Preliminarinė registracija visoms sporto šakoms — iki 1989 m. kovo 15 d., šiuo adresu: Rimvydas Sonda, 158 Howard Park Ave., Toronto, Ont. M6R 1V6, Canada. Tel. (416) 769-0671.

Pagal preliminarines registracijos duomenis bus galutinai nuspresta, kurios sporto šakos bus žaidynėse vykdomos, nustatyta jų programos ir paskelbta galutinės dalyvių registracijos datos.

Dalyvavimas yra atviras visiems Š. Amerikos lietuvių sporto vienietams ir individams atlikusiems metinę 1989 m. ŠALFAS-gos narių registraciją. Principiniai, dalyvių skaičius visose sporto šakose yra neapribotas.

Smulkesnės informacijos pra-nebsta visiems ŠALFAS-gos klubams. ŠALFAS-gai nepriklausą vienetai ir pavieniai, klubams nepriklausą individai, dėl informacijų prašomi kreiptis į Rimvyda Sondą.

39-jų žaidynių organizacinio komiteto prezidiumą sudaro: Rimvydas Sonda („Vytiš“) — pirmininkas, Kazys Šapockinas („Aušra“) — vicepirmininkas ir išdininkas, Edis Stravinskas („Vytiš“) — sekretorius, Audrius Šileika („Aušra“) — varžybinio komiteto pirmininkas, Sigita Krašauskas („Vytiš“/TLGK) — spauda/informacija, Rimas Kuliavas („Jungtis“) — narys. Komiteto sudėtį numatoma dar žymiai praplėsti.

ŠALFAS-gos Centro valdyba

Šachmatai

AR LIETUVA SUGRIŠ Į OLIMIADĄ?

„Baltų žirgų“ šachmatų varžybu dalyviai praėjusių metų rugpjūčio mėn. sulaukė penkių svečių iš ok. Lietuvos. Svečiai viešėjo Californijoje, New Yorke, Clevelande, Chicagoje, Detroite, ir Washington, D.C.

Ok. Lietuvos kapitonas Robertas Sutkus dėkoja visiems prisidėjusiems prie prasmingos ir prisimintinos kelionės, ir (savo ruožtu) kviečia į svečius. Jis prašo kreiptis į Sovietų Sąjungos ambasadą ir užpildytas anketas jam siųsti: Vilnius-1, a/D 1204, Lithuania SU 232001.

Mūsų šachmatų draugai dabar atkakliai kovoja, kad ok. Lietuva bei kitos Pabaltijo valstybės galėtų sugrįžti į tarptautinę šachmatų federaciją FIDE. Kokių privalumų tada sulauktų ok. Lietuva?

Ok. Lietuvos laimėjimai bei pralaimėjimai būtų jai ir priskirti. Ok. Lietuva sugrįžtų į šachmatų Olimpiadą. Manoma, kad ji patektų į stipriausiųjų desimtuką, ir tuo pelnytų pasaulio dėmesį, kaip ir nepriklausomybės laikais.

Ok. Lietuvos pirmenybių

nugalėtojai nebežaištų Sovietų Sąjungos pirmenybėse, o tiesiogiai dalyvautų Europos zoni-nėse pirmenybėse.

Pabaltijo valstybių turnyrai iš karto įgytų tarptautinį statusą, ir juose būtų galima iškviesti didmeistrius bei kitus tarptautinius titulus.

Lietuvos Šachmatų federacija pati sprestų, kuriuos šachmatininkus siųsti į užsienį. Jų uždirta valiuta nedingtų Sovietų Sąjungos Sporto komitete, o liktų ok. Lietuvoje.

Viktoras Gavrikovas ir jo treneris Gediminas Rastenis, abu iš Vilniaus, tikisi netrukus išvykti į Šveicariją ir dalyvauti FIDE būstinėje Ciuriche ir įteiks prašymą, kad Lietuva būtų priimta pilnateise nare, ar bent stebėtoja.

Neaišku, ar ok. Lietuva kada išstojo iš FIDE. Visais teisiniais klausimais konsultuojamasi su Sąjūdžio seimo tarybos nariu advokatu Kazimieru Motieka. Kaip mes, iševijios šachmatininkai, galėtume padėti? Būtų gerai parašyti laišku į FIDE, taip pat rinkti parašus, ypač tituluotų žaidėjų. Reikėtų kreip-

„Neries“ moterų tinklinio komanda III-se PL Sporto žaidynėse Adelaidėje laimėjo aukso medalį. Iš k.: klūpo — L. Kanapaitė, L. Gražulytė, D. Traškaitė. Stovi — komandos vadovas Zigmas Žiupnys, D. Kalvaitytė, Maria Barienė, M. Tautkutė, A. Gunarson, Z. Kuliešūtė ir Aldona Brakauskienė.

IŠ III PLS ŽAIDYNIŲ

(Tęsinys)

SPAUDA

Jau rašėme, kd šios žaidynės buvo pranašesnės už buvusias visais atžvilgiais, kad jos buvo istorinės. Neatsilikio nei spauda, radijo ir TV.

Išios žaidynės Toronto laikraščiuose buvo paminėtos tik keliomis eilutėmis; Chicagoje apie II-sias nebuvo nei žodžio, tuo tarpu australų dėmesys Adelaidėje buvo stebėtinai. Dalinai gal todėl, kad lietuvių imigrantų įnašas Australijai yra didžiulis, ką pabrėžė pats P. Australijos premjeras John Bannan per Lietuvos dienų atidarymą. Dalinai, be abejo, ir iš sporto pusės, kur lietuvių vardas yra gerai žinomas. Juk lietuvių buvo pirmieji krepšinio mokytojai; Ignatavičius savo laiku buvo olimpinės rinktinės kapitonas, Palubinskas dar ir dabar laikomas geriausiu Australijos krepšininku, R. Kitas buvo futbolo pažiba ir pan. Todėl Adelaidės laikraščiuose netrūko gerų straipsnių. Televizija kas vakarą davė ištraukas iš žaidynių, ypač iš rungtynių prieš P. Australijos rinktinę.

Lietuva reagavo su ypatingu susidomėjimu. Lietuvos sportininkai atvyko su savo korespondente, „Sporto“ laikraščio skyriaus redaktore Roma Griniūte-Grinbergiene. Ji nuolat telefonu davė pranešimus į Lietuvą; jos daug idomiu straipsnių tilpo „Sporto“ laikraštyje, jų pasirodys ir „Švyturyje“, „Gimtajame krašte“ ir kitur (pirmasis straipsnis Lietuvoje pasirodė jau trečią dieną po žaidynių atidarymo). Lietuvos radijo kelis kartus skambino į Adelaidę ir davė žaidynių žinias. O Lietuvos televizijos atstovas A. Kašys viską ir visur filmavo ir ruošia pusės valandos programą.

Š. Amerikos lietuvių laikraš-

tis ir į USCF bei kitas federacijas, kad jų atstovai palaikytų ok. Lietuvą.

Reiktų parūpinti lešas, kad ok. Lietuva galėtų sumokėti FIDE mokesčių. Kada ok. Lietuva istos, tada iškilis ir klausimas, kaip paremti jos komandos išvyką į Olimpiadą.

Laiko slinktyje Lietuvos Šachmatų federacija turėtų tapti finansiškai savaranki. 1988 m. gruodžio mėnesį Viktoras Gavrikovas Meksikoje, stambiam turnyre laimėjo antrą vietą ir 40,000 dolerių. Iš tų pinigų jam liko tik 9,000 dol. Kitus paglemžė Sovietų Sąjungos Sporto komitetas. Manoma, kad yra šeši ar septyni žaidėjai, kurie užsienyje galėtų pelnytį valiutos.

Andrius Kulikauskas

čiai nesituntė savo korespondento ir neskambino, tačiau straipsnių prieš žaidynes ir po žaidynių ir juose buvo užtektinai. Nemažai pasikalbėjimų ir žinių davė Chicago „Margutis“, Amerikos lietuvių radijo (veda A. ir P. Šluta), o taip pat R. Kezio valandėlė New Yorke.

SYDNĖJUS, MELBOURNAS IR GEELONGAS

Darant tokią kelionę, suprantama, kad norėjosi be Adelaidės pamatyti ir keletą kitų Australijos miestų bei patį kraštą. Todėl pakeliui į Adelaidę porai dienų buvo sustota Sydnėje.

Gruodžio 22 ir 23 dienomis įvairiais lėktuvais ir įvairiausiomis valandomis į Sydnę su skrido iš Š. Amerikos 180 sportininkų ir turistų. Laimė ten gyvena Š. Amerikos sportininkų draugas Antanas Laukaitis. Jo pastangomis suorganizuotas priėmimo komitetas su pirm. V. Šliteriu, Br. Sidariene, Anita Wallis ir Juozu bei Trudy Dambrauskais buvo labai efektingas ir negailėjo pastangų. Visi buvo paimti iš aerodromo, visi buvo patalpinti, sportininkams buvo atidaryta salė treniruotėms, susipažinimo vakarams išvykoje laivu po šviesomis žibancio Sydnėjus įlankas buvo linksmas, o bendros Kūčios lietuvių namuose, dalyvaudant 400, buvo gražiai paruoštos. Po jų kitoje salėje buvo paruoštas altorius ir aukojamos Bernelių Mišios, nes sportininkai pirmą Kalėdų dieną jau buvo pakeliui į Adelaidę.

Po žaidynių iš Adelaidės dalis sportininkų vienu autobusu keliavo į Geelongą, kita dalis — į Melbourną. Autobusai buvo „De-Luxe“ — su visais patogumais, o Australijos gamta buvo savotiškai įdomi ir skirtinga nuo mums įprastos.

Geelongo sporto klubo „Vyčio“ pirm. Stasys Šutas ir jo priėmimo komitetas — L. Bungarda, K. Sterinskas, G. Valaitienė ir J. Valodkienė negailėjo pastangų, širdies ir vašingumo, kad Detroite „Kovo“, Clevelando „Žaibo“, Chicago „Lituanicos“ ir dalies „Neries“ klubų sportininkai būtų patenkinti. Buvo piknikas, priėmimai, draugiškos rungtynės, Melbourno lankymas ir visi laiku pristatyti į Melbourno aerodromą.

Neatsilikio ir Melbournas. Sporto klubo „Varpo“ pirm. P. Šalkūno sudarytas priėmimo komitetas — P. Aras, C. Brovedani, E. Ragauskas ir D. Sadauskas pasiruošė sutikti su specialiais autobusais, turėjo tvarkingai išdirbtus

sarašus ir programą su iškilmingu priėmimu lietuvių namuose ir draugiškoms tinklinio rungtynėms. Jiems pagalbą ranką dar ištiesė Melbourno LB-nės pirm. K. Lytikas, buv. Australijos LB pirm. D. Baltutienė ir ypač V. ir B. Adomavičiai.

Iš Melbourno sausio 6 d. visi pasuko namų link. Tik vėl įvairiais keliais: dalis skubėjo į namus, kiti dar turėjo laiko aplankyti Naująją Zelandiją ir Fiji ar Havajų salas.

ESAME DĖKINGI

Kad III PLS žaidynėse galėjo dalyvauti daugiau negu 150 JAV-ų ir Kanados sportininkų, kad jie grįžė sveiki ir patenkinti, dar ilgai prisimins šią išpūdingą kelionę, kad ši šventė visais atžvilgiais buvo sėkminga. ŠALFAS-gos centro valdyba ir Išvykos organizacinis komitetas reiškia nuoširdžią PADĖKĄ:

— Toronto „Vyčiai“, Detroito „Kovui“, Clevelando „Žaibui“, Bostono „Grandžiai“, New Yorko LAK, Los Angeles „Bangai“ ir Chicago „Lituanicai“, „Neriai“ ir Liet. Golfo klubui ir jų vadovams — R. Sonda, R. Jonukaičiui, J. Kijauskui, V. Eikinui, P. Gvildžiui, A. Šekui, R. Dirvonui, R. Puodžiūnui ir Z. Žiupnui už visas pastangas, už puikų, tvarkingą ir drausmingą pasirodymą žaidynių aikštėse ir už jų rūbą;

— Adelaidės žaidynių organizaciniam ir pagalbiniam komitetams ir jų pirm. Jurgiu Jonavičiui už puikią organizaciją; — Sydnėjus, Melbourno ir Geelongo priėmimo komitetams, sporto klubams ir visiems Australijos lietuviams už malonų ir vašingą priėmimą;

— Lietuvai ir jos iškiliams sportininkams už entuziastingą dalyvavimą žaidynėse. — Redaktoriams: B. Nainiui, Ir. Regienei ir S. Krašauskui; žurnalistams J. Janušaičiui, A. Laukaitiui ir A. Šilbajoriui už gražius žodžius spaudos puslapiuose;

— Radijo programų vedėjams — P. Petručiui, T. ir P. Šlutams bei R. Keziui už radijo bangas; — Š. Amerikos visuomenei ir organizacijoms už paramą; — Lietuvių Fondui už gražius medalius, kurie per žaidynių atidarymą buvo įteikti Lietuvos sportininkams (gaila, kad LF užmiršo savo sportininkus!); — Antanui ir Viktorijai Valavičiams, Juozui ir Pranei Masilioniams, „Lituanicos“ krepšininkams ir kitiems tiek daug vakarų paaukojusiems laišku ir laimėjimams bilietų siuntinėjimui. Sportiškas AČIŪ.

V. G.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL. Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metu	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Sešt. pried)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

ŠALFAS SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

ŠALFAS-gos 1989 m. Slidinėjimo pirmenybės įvyks kovo 4 d., šeštadienį, Loretto Skiing Resort, Loretto, ONT. (Netoli nuo Toronto). Pirmenybės vykdos Toronto LSK „Jungtis“. Plaatesnė informacija — ateinančios savaitės „Sporto Apžvalgoje“.

MIESTO KOLEGLJOSE

Chicago miesto kolegijose sausio mėnesį buvo 30,536 studentai — 3% daugiau negu pernai.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. 352-4487

DR. FRANCIS MAŽEIKKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12; 1-6.

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kaiba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5548

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kaiba lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOŠ CHIRURGIJA
(Agliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6440 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5822 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
185 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 585-2980 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2484 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

MIŠIŲ REIKIA

Ką krikščionims katalikams iš tikrųjų reiškia Mišios? Daugumai šiame krašte ir kitur „Pirmajame pasaulyje“ (t.y., turtinguose Vakarų kraštuose) gyvenančių katalikų tas klausimas retai išskyla. Tie, kurie sekmadieniais išklauso Mišių, žino, kas juos ten traukia — priežastys įvairuoja ne tik asmenims, bet dažnai būna kitos ir tam pačiam asmeniui kitais sekmadieniais: Bažnyčios išakymo pildymas, atlikimas pareigos Dievą pagarbinti, su juo ryšio palaikymas, būdas bendrauti ir su lietuviomis, kurie iš tam palaldas ateina, juo labiau, jei po pamaldų yra kokios nors renginys. Tai gal būtų dažniausiai pasakomos priežastys, bet jų yra daugiau ir ne visos labai religingos.

Tačiau neseniai buvo įdomu paskaityti *Commonweal* (1989.I.27) žurnale to klausimo svarstymą, žiūrint, kas pasidaro, kai sekmadieniais žmonės gali be Mišių priimti Komuniją, nes nėra kunigo. „Antrojo pasaulio“ (sovietų bloko) ir „Trečiojo pasaulio“ kraštuose dėl kunigų trūkumo daug katalikų lieka be sekmadienio Mišių, nors turi savo katalikų bendruomenių nekunigų vadovų pravedamas Komunijos pamaldas, kur skaitomi to sekmadienio liturginiai skaitiniai ir dalinama seniau konsekrutuota, jiems palikta Komunija. To straipsnio autorius, Chicago arkivyskupas liturginio švietimo direktorius liturgistas Gabe Huck šitaip dėsto savo mintį.

Jau ilgą laiką sąlygos vertė Antrojo ir Trečiojo pasaulio katalikus sekmadieniais apsieiti be Mišių, o neseniai ši problema pradėjo reikštis ir kai kuriose vietovėse Pirmajame pasaulyje, dėl ko šis klausimas pagaliau pradėjo būti aktyviau linkniuojamas ir čia. Ši situacija iš tikrųjų plaukia iš labai senų Bažnyčios tradicijų-definicijų. Katalikai visuomet (iš tikrųjų nuo pat pirmųjų Bažnyčios metų) jungė kartu tris dalykus: Viešpaties dieną, t.y., sekmadienį, ta proga visos bendruomenės susibūrimai maldai, ir Eucharistija, t.y., Mišių auką. Priedo, katalikai taip pat laikosi disciplinos, pagal kurią Eucharistija-Mišios tegali būti laikomos tikrai vyskupo arba jo įgalioto, įšventinto atstovo, t.y., kunigo.

Yra kai kas ir nauja. Nuo Vatikano II suvažiavimo, katalikams pasidarė įmanoma sekmadieniais burtis maldai be kunigo ir priimti Komuniją be Mišių. Dabar išeina, kad kunigo trūkumas reiškia tik tiek, kad apsieinama be Eucharistinės maldos — tos maldos, kurios viduryje yra konsekracija. Visos kitos Mišių dalys: įžanginės maldos, skaitiniai, Tikėjimo išpažinimas, Tikinčiųjų maldos, Tėve mūsų, Dievo Avinėli, Komunija ir pabaiga vyksta kaip ir Mišiose, tik pamaldos yra vadovaujamos ne kunigo, nes jo nėra ir jam neįmanoma tą sekmadienį iš kitur atvykti.

Huck piktnaišiai tokiu pačios Romos palaikomu ardytu tūkstantmetinės jungties tarp trijų elementų: Mišių, sekmadienio ir katalikų bendruomenės susibūrimo maldai, jos naujai išleisto „Direktyvos sekmadienio pamaldoms nesant kunigui“ Huck supratimu, direktyvos niivelioja pačios Mišių aukos, ypač Eucharistinės maldos, teikiama prasme Komunijai. Tame dokumente, tiesa, pabrėžiama minėtos trijulės svarba kaip visur siektinas idealas ir vyskupai todėl yra raginami, kad pasirūpintų keliaujančiais kunigais kunigų neturinčioms

parapijoms aprūpinti. Jame taip pat vyskupai yra raginami skatinti žmones sekmadienį vykdyti kitas parapijas, jei pas juos neatvyksta kunigas. Čia, Huck rašo, išskyla klausimas, kas yra parapija? Tas klausimas darosi aktualus ir mums lietuviams, mirštant lietuviškai kalbantiems kunigams. Ar parapija, kur sekmadieniais nėra lietuviškų Mišių, laikytina lietuviška? Ar galima įsivaizduoti lietuvišką parapiją, kurios visi nariai sekmadienį išklauso Mišių gretimoje amerikiečių parapijoje, nes savo lietuvių kunigo nebūti? Ką reiškia lietuviškos Mišios lietuviškai parapijai?

Leidimas tikintiesiems priimti be Mišių iš tikrųjų naikina nuo apaštalu išsaugotą Bažnyčios tradiciją, kad tikinčiųjų bendruomenė (parapija) save definuoja, kaip toji, kuri Viešpaties dieną susiburia melstis, Dievui dėkoti (graikiškai *eucharistēin*), duonos laužymu (Mišiomis) Kristų specialiu būdu kūniškai atsikviečiant ir savo tarpa, į tą konkrečią juo tikinčiųjų, bendruomenę. Huck rašo, kad šiomis direktyvomis vyskupai savo kunigų neturinčioms bendruomenėms sako: Jūs visuomet galite turėti Komuniją, bet turėsite apsieiti be Mišių, kol surasime jums kuniga. Bet čia iš tikrųjų išskyla kitas dalykas, kurio svarbumas per paskutiniuosius porą šimtmečių lyg ir buvo užmirštas: tai skirtumas tarp Mišių-Eucharistijos ir Komunijos ir kurį bent praktikoje tokios direktyvos padeda niiveluoti.

To liturgisto supratimu, Komunijos neįmanoma teisingai suprasti, ištraukus ją iš Mišių konteksto, iš Mišių Eucharistinės maldos ir veiksmų duoda mrasmes.

Eucharistinės maldos išleidimas iš sekmadienio pamaldų raišys, ištraukus ją iš Mišių konteksto, iš Mišių Eucharistinės maldos ir veiksmų duoda mrasmes. Eucharistinės maldos išleidimas iš sekmadienio pamaldų raišys, ištraukus ją iš Mišių konteksto, iš Mišių Eucharistinės maldos ir veiksmų duoda mrasmes.

Eucharistinės maldos išleidimas iš sekmadienio pamaldų raišys, ištraukus ją iš Mišių konteksto, iš Mišių Eucharistinės maldos ir veiksmų duoda mrasmes.

Eucharistinės maldos išleidimas iš sekmadienio pamaldų raišys, ištraukus ją iš Mišių konteksto, iš Mišių Eucharistinės maldos ir veiksmų duoda mrasmes.

Eucharistinės maldos išleidimas iš sekmadienio pamaldų raišys, ištraukus ją iš Mišių konteksto, iš Mišių Eucharistinės maldos ir veiksmų duoda mrasmes.

VISI ŠVĘSIME VASARIO 16-JĄ

Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimas iševijoje yra tapęs jau eiliniu reiškinium, kur jis vienur atšventinamas su kruopštesniu pasiruošimu ir geriau suplanuota programa, o kitur jau gana blankiai, nes tie patys žmonės metai iš metų arba patys išpareigoja save tam darbui, arba dirba iš reikalo, nes nebera kas juos pakeistų. Reikia pripažinti, kad ir prie geriausių norų jau nebegalime atlikti tai, kas buvo įmanoma prieš dešimt ar penkiolika metų. Mūsų greitos jau yra praratusios ir kasmet netenkame asmenų, kurie savo gyvenime yra daug idėjų darbo bei išlieję energijos lietuviškos veiklos baruose, ir be jų pajuntame didelę tuštumą iševijos gyvenime.

Ne kartą yra buvę nusiskundimų, kad mūsų jaunesnioji karta, jaunos šeimos neįsijungia į tėvų varomą vagą lietuviškos dirvonuose. Su tuo reikėtų iš dalies sutikti. Pasidairius mūsų minėjimuose bei parengimuose, matome kuone vien vyresniajį kartą, kuri tęsia savo tradicijas dar iš Lietuvos ar lagerių atsivežtais tautiniais bei moraliniais išpareigojimais. O kur gi mūsų lietuviškasis praeigulis, klausia ne vienas. Nejaugi namų aplinka, liuanistinės mokyklos bei stovyklose praleistos vasaros nepasiekė savo tikslo, kad, pradėję savarankišką gyvenimą, jie taip ir dingo plačioje vietinių gyventojų masėje. Iš pirmo žvilgsnio galbūt atrodytų, kad taip iš tiesų ir yra. Kartų skirtumas, kuris yra šiandien taip akcentuojamas kasdieniam gyvenime, palieka gilų bruožą ir lietuviškoje aplinkoje. Noras tapti pilnutiniu gyvenamo krašto piliečiu irgi ne kartą susikryžiuoja su vaikystės ir jaunų dienų išgyvenimais. Tačiau tam tikrų prosvaisčių yra ir čia. Lietuvių Jaunimo sąjunga yra parodžiusi gražių veiklos pavyzdžių tiek savo parengimais, tiek jaunimo suvažiavimais bei kongresais. Ypač gausu yra mūsų sportuojančių jaunimo, tik gal ne visada mes juos pastebime ir jų pastangas įvertiname. Jaunimo veikla ypač pagyvyje prasidėjus atgimimo pavasariumi tėvynėje. Minios jaunų žmonių savo entuziazmu ir energija negalėjo nepaveikti juos stebėnčio vaizdajuostėse ir mūsų jaunimo. Tik ar visi lietuviai turėjo progos ir noro tas mus jaudinusias vaizdajuostes stebėti, ypač jaunoji karta?

Reikia tikėti, kad ta kibirkštis, kuri užgesino jo sielą kankinusių ugnį. Malonus laimingas oras, patraukli padangė pagaliau jį žavėjo ir glamonėjo. Pasaulis — pamotė, taip ilgai žiauri ir pasibjaurėtina, dabar meilia ranka apkabino jo atkaklų kaklą ir atrodė taip džiaugsmingai apverkę jį, lyg tartum ta, kuri galėjo dabar nuoširdžiai apsaugoti ir padaryti laimingą, nors jis ir buvo užsispyrėlis bei klaidus. Iš po antakių užmaukšlintos skrybėlės į jūrą nuriedėjo ašara, visas Ramusis vandenynas neturėjo savyje nieko taip brangaus, kaip tas vienas mažytis lašelis.

Starbucks vienas kapitonas ir pastebėjo, kaip jis sunkiai atsirėmė į bortą ir, rodėsi, savo širdyje girdėjo tą beribį raudojimą, sklindusį iš giedrios ramybės, viešpatavusios aplinkui. Stengdamasis neprisiesti prie jo ir nebūti pastebėtas, prisiartinio prie jo ir ramiai stovėjo:

Ahabas atsisuko.
— Starbucks!
— Kapitone!
— O Starbucks! Koks malonus, malonus vėjelis, kokia maloni padangė! Panašią dieną — beveik panašiai malonią kaip dabar — kliudžiau savo pirmąjį banginį, būdamas aštuoniolikametis vaikas perstėkininku! Prieš keturiasdešimt... keturiasdešimt metų! Keturiasdešimt metų nuolatiniams atsizadėjimui, pavojui ir audrumui! Keturiasdešimt metų negailėstingai jūroje! Keturiasdešimt metų Ahabas išsizadėjo ramus žemyno, per keturiasdešimt metų kovojo su gelmių baisenybėmis! Taip, taip, Starbucks, iš tų keturiasdešimt netrijų nepraleidau žemynė.

Kai pagalvoju apie gyvenimą, kokį gyvenau, apie vienumos tuštumą, kokių jis buvo, apie aukštą mūrų atitveriantį nuo kitų kapitono amatą, kuris beveik

JUOZAS KONČIUS

tėlė entuziazmo, kurią atnešė mums nelaukti įvykiai tėvynėje, eis platin ir gilyn i mūsų gyvenimą su naujomis bendravimo galimybėmis čia ir ten. Daug bendravimo galimybių šiandien dar sunku matyti, bet tam mąstymui pagrindo tikrai yra, ypač prileidžiant, kad Lietuvoje atsikūrusios skautų ir ateitininkų organizacijos gyvuos ir veiks netrukdomai. Tam bendravimui jaunų žmonių tarpe keliau jau praskynę sportininkai. Tad jei praeityje ir būta pagrindo pesimizmui dėl mūsų jaunosios kartos neveiklumo, tai šiandien jau galime drąsiai su viltimi žvelgti į jos pastangas surasti savo kelią, atlikti darbus, numatyti savo uždavinius ir norą įsijungti i Lietuvos jaunimo gretas visus jungiantiems bendriems tikslams.

Sunku dar numatyti, kokių apimtyje ir kokiomis nuotakomis bus atšvesta Vasario 16-ji tėvynėje. Tai bus kažkas naujo, nepaprasto, toks įvykis, kokiam prieš kelis mėnesius niekas net minties neprileido. Spaudoje iš Lietuvos skaitome, kad tai bus nedarbo diena ir viešesni Nepriklausomybės paminėjimai jau yra viešai planuojami. Kaip tą dieną išgyvens ir ką jaus vyresnio amžiaus lietuviai, kurie dar prisimena tuos minėjimus iš ankščiau ir kuriems tokias dienas teko išgyventi operacijų metais, o ne vienam kupertui ir Sibiro Golgotą, neįmanoma mums jų nusiteikimus suprasti. Viena, kas gali jungti mus visus, tai bendras džiaugsmas, kad Vasario 16-ją galime švesti visi — čia ir ten, nors gal ir ne tą pačią dieną.

Artėjant Vasario 16-ji, šiemet labiau negu bet kada derėtų pamąstyti ir pasvarstyti, kaip vyksta gyvenimas mūsų lietuviškuose įvairių sričių baruose. Yra gražių užmojų ir konkrečių darbų, kuriais galime pasidžiaugti tiek platesne, tiek ir siauresne prasme. Gražiai pradėjo tautinių šokių šventė Kanadoje, o taip pat ir su jais susiję kiti kultūriniai renginiai bei organizaciniai įvykiai. Nauja Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba paskelbė vąj padėti Lietuvai, ir atrodo, kad vąjus lietuviški vyksta. Vasario 16-sios proga jis dar pagyvės. Atgijo ir mūsų spauda ir radijo valandėlės. Šiandien jau malonu i rankas paimti lietuvišką laikraštį, nes pirmame puslapyje skaitome ne tai, kad vyksta

vienam ar kitam pasaulio užkampyje, bet kaip vyksta atgimimas Lietuvoje. Kartais tos žinios džiugina mus, kartais ir tam tikrų neaiškumų sukeliančios, bet visada jos mums mielos ir širdžiai artimos. Didelį darbą žinių teikime atlieka Lietuvių informacijos centras ir jis turėtų susilaukti mūsų visų paramos. Mūsų spauda ir radijas, reikia tikėtis, ir ateityje tiek žinioms, tiek nuotraukoms, koncentruosis perduoti kuo platesnę lietuviškų įvykių panoramą.

Jei gyvenimo raida eis ir toliau atgimimo linkme tėvynėje, jo atgarsiai persiduos ir pas mus. Asmeniniai vienų su kitais ryšiai yra jau gana plačiai išsivystę ir šiandien jau ne naujiena subuvimuose matyti tautietį iš Lietuvos. Australijoje įvykusioje sporto šventėje, kur teko dalyvauti ir nemažam būriui šio žemyno sportininkų, dalyvavo graži grupė ir Lietuvos sportuojančio jaunimo. Koks buvo vienu ir kitų įspūdis, tik jie gali pasakyti. Galbūt yra dar ir kitaip manančių ir gerokai abejojančių, ar tai nepakenks Lietuvos politinei eigai. Tačiau ir čia reikia prisiminti tūkstantines minias, o jų tarpe tiek jaunimo, kurie plevesuojančių vėliavų šlamesy kėlė klausimą — jei ne dabar, tai kada?

Gyvename džiugių ir viltingų dienų nuotaikomis. O kai yra vilčių ateičiai, ir darbai dėl jos nėra tokie slegiantys. Darbų lietuviškos baruose tikrai nesumažės ir dirbančių reikės daugiau. Gražu, kad atsiranda vis daugiau jaunų veidų, kurie jungiasi prie bendro darbo. Jei jaunimas ką daro savo iniciatyva, vyresniųjų pareiga būtų dar labiau negu praeityje paremti jų užmojus; politiniuose klysteliuose jie tikrai išlavuos.

Gyvendami Vasario 16-sios dvasia lietuviui, kur jie bebūtų, turėtų išiešti širdyje kiekvienam broliui ranką ir, kaip praitais metais, kai Lietuvos jaunimas apjuosė Baltiją, taip savo mintimis, meile vienų kitiems, pasiryžimu dirbti tautos gerovei turėjume apjuosti visa Lietuvos kraštą.

NUOMOJA DAUG RAŠTINIŲ

Chicago miesto centre žymiai padidėjo nuomojimas raštinių, kabinetų patalpų. 1988 metais buvo išnuomota 9.3 milijonai kvadratinų pėdų. Tačiau priemiesčiuose raštinių nuomojimas mažėja.

LENKIJOS LIETUVIŲ „AUŠRA“

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Skaitytojus jau pasiekė Lenkijos lietuvių leidžiama „Aušra“ nr. 3. Tai keturis kartus metuose Seinuose redaguojamas vienintelis visuomeninis — kultūrinis leidinys, šį kartą išleistas 36 psl. ir 4500 egz. tiražu. „Aušros“ viršelį puošia kraigo viršaus apdaila ir paskutinį psl. skulptoriaus Petro Rolofo skulptūra „Juozapota“, sukurta 1963 m. J. Biliūno „Liūdno pasakos“ motyvais. (1863 m. sukilimui 100-čiai pagerbti).

Jokių politinių žinių. K. Donelaičio 275 m. gimimo sukaktį primena J. Stoškelūnas (tąsa iš nr. 2), T. Buch rašo apie lietuviškų vietovardžius Seinų ir Suvalkų valsčiuose, o lerkė M. Janicka - Kšyda gan nuodugniai nagrinėja medžio puošmens ir skulptūrą XIX š. lietuvių liaudies kultūroje. Muzikologas V. Landsbergis (vienas iš „Sąjūdžio“ vadovų) papildo V. P. Jurkšto rašinį, tilpusį 1987 m. nr. 2 apie Prūsijos lietuvių kilmės muziką Maksą Gulbiną. Kiti straipsniai: V. Valincius „Žiūrint i ateitį“, P. Ralfas „O kas toliau“ (abu straipsniai praeitų metų tęsinys).

Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos auklėtinis J. Vaina beveik du psl. skiria „gužynams“. Autorius rašo, kad gužynų vardas dabar visiškai išnykęs. Jaunimas to vardo nežino ir nevartoja, lygiai kaip senesnieji nemoka paaiškinti, iš ko tas vardas atsiradęs.

Kartais pasitaiko, kad kopūstų galvos nėra kietos, bet sugūžusios, tai yra, minkštos dėl ne kietai susivijusių galvos lapų.

Gužiu vadinamas paukščio gurklys. Vištas gaudant sakytą — „guž, guž puliukė“. Ir ne viena višta nustodavo bėgusi ir prigūždavo, kitaip sakant, priūpdavo. Gužynėmis iki pirmo pasaulinio karo vadinta

STREIKAS ATOMINĖJ JĖGAINĖJ

Commonwealth Edison bendrovės Braidwood ir Byron atominėse jėgainėse sargai paskelbė streiką, bet tas nesukliudė jėgainių veikimo. Commonwealth Edison bendrovė teikia elektrą trims milijonams šimtų tūkstančių Chicago ir artimų apylinkių gyventojams.

BALTASIS BANGINIS

HERMAN MELVILLE

ROMANAS

Išvertė P. Gaučys

114 — Ei, vyručiai, žiūrėkite! — suriko nelemtas balsas. — Veltui nepažįstamieji bėgėte iš mūsų liūdnu laidotuvių. Jūs atsukate mums užpakalį tik tam, kad parodytumėte savo pačių karštą!

XIII. Simfonija

Buvo giedra, plieniniai žydra diena. Padangės ir jūrų skliautus vos galėjai išskirti iš to viską apimančio mėlio. Tik užsimastęs oras buvo permatomas, minkštas, tartum moteriškas, o galingoji, vyriškoji jūra kilnojosi ilgais, stipriais alsavimais, tartum miegančio Samsono krūtine.

Aukštai šen ir ten mirgėjo snieginiai sparnai nedideliai, tyručiųliu paukščiu. Tai buvo moteriško oro ramios mintys, gėlmėse šen ir ten žemai, bedugniam mėlyje, slankiojo galingi leviatanai, kardžuvės ir rykliai. Tai buvo vyriškos jūros stiprios, neramos, žudikiškos mirtys.

Susikaupęs ir užsidares, susiraukšlėjęs ir mazguotas, laukiniai stiprus ir nepalaužiamas su anglinėm žėrinčiom akim nepalenkiamas Ahabas stovėjo rytmečio šviesoje.

neįsileidžia jokių pašalinių jausmų — kaip tai nuobodu, kaip slegia. Kai apie visus tuos dalykus galvoju, kuriuos lig šiol vos supratau ir kurių niekad taip stipriai neįjaučiau, kaip dabar, ir kaip keturiasdešimt metų aš maitinaus sausu ir sūdytu maistu. — mano sielos sauso maisto simboliu. — kai žemyne skurdžiausias žmogus kasdieną galėjo ranka pasiekti šviežiu vaisu ir laužyti šviežią duoną. Tuo tarpu aš trupinau supelėjusias riekutes.

Kai pagalvoju, kad buvau toli, už vandenynų nuo žmonos-mergaitės, kurią vedžiau pašokęs per penkiasdešimt ir kitą dieną išvykau į Rago iškyšulį. Ar ji buvo žmona? Žmona? Žmona? Greičiau tebe gyvenančio vyro našlė. Toji vargšė mergina jau tapo našle man ją vedant Starbuckai. O paskui tas pamišimas, tas siuntas, tas verdas kraujas ir garuojanti kakta, su kokia senasis Ahabas tūkstantį kartų nuleisdamas savo valtį, putodamas neapykanta, persekiojo savo auką... labiau demonas nei žmogus.

Taip, taip! per tuos keturiasdešimt metų tokiu kvailiu, kokių senų kvailių buvo senasis Ahabas! Kam tas atkaklus persekiojimas? Kam reikėjo varginti, irklais, persteke ir ietimi paraližuoti rankas? Ar dėl to dabar Ahabas yra turtingesnis, geresnis? Pažiūrėk į mane! O Starbuck! Ar neskaudu, kad, esant po sunkia našta, man išraunama vargšė koja? Atmesk į šalį tuos senus plaukus, jie skverbiasi man į akis ir atrodo tartum aš verkčiau. Starbuck, ar aš atrodo taip senas, taip labai senas? Aš jaučiuos mirštami silpnas, sulenkintas, prispaustas, lyg būčiau Adomas, palinkęs nuo šimtmečių naštos, kurie susikaupė nuo rojaus laiku.

jaunimo vakarėlius. Tų vakarėlių metu gaudyta „vištas“. Užrišama būdavo vienam žaidėjui skarele akys, ir tas turėdavo išskėtomis rankomis ką nors iš žaidėjų paliešti, pagauti ir pasakyti, tai yra atspėti, ką jis pagavęs.

Gužynių vardas galėjo rasti ir todėl, kad jas nelabai gyrė dvasiška, kuriems pritarėdavo tėvai. Taigi, i gužynes rinktasi paslapčia, pasilenkus, prigūžus, kad tėvai nematytų.

XVIII š. Perešliaus valsčiuje gyventojai dar lietuviškai šnekeje. Varpukarės metu šešiuose Vižainio valsčiaus kaimuose irgi dar lietuviškai gyveno. Tose vietovėse yra išlikę vakaruškieji vardas „gužynų“. Vakaruškomis pirkia dažnai išprašydavo šeiminko dukros. Tam vakarui nereikalingus verpimui ratelius, čia vindeliais vadinamus, ir kitus atliekamais daiktus merginos išnešdavo kitur, o molio aslą pabarstydavo smiltimis. Retai kur kaimo jaunime atsiradavo muzikantas. Muziką atstodavo pačių šokėjų dainos. Čia tiko rateliai.

Paliečiamas ir Lenkijos ukrainiečių gyvenimas ir jų surengta dainų, tautinių šokių ir estradinės muzikos šventė, kurią straipsnio autorė, ukrainietė Boguslava Macijevič (vertė Birutė Mičalonienė) pavadino meno ansamblių apžiūra. Ji buvo surengta liepos mėn. 4-5 d. Zopote. Dalyvavo 795 atlikėjai, žiūrovų 7 tūkst.

Š. m. festivalyje dalyvavo ir lietuviai. Ukrainietė rašo, kad šių metų festivalyje ypatingai karštai plota vokaliniam instrumentiniam ansambliui „Ulbuonėlės“, atvykusiems iš Punsko licejus, kuriame dėstoma lietuvių kalba. Lietuvių ansamblis žavėjo puikiu kūrinu atlikimu (atliko senas lietuvių liaudies dainas), originaliais instrumentais ir tautiniais rūbais bei didele scenos kultūra ir drausme. Lenkijos solistai randami Lenkijos operose: Lodžėje — Marija Ščuka, Varšuvos — Dimiras Denysienka, Gdynės — Aja Macihanovska-Juzviak. Paskutiniai „Aušros“ psl. užpildomi kalbos patarimai, širdies sutrikimų — infarkto išvengimu bei dviem psl. vaikams. Redakcijos adresas: 16-500, Sejny, ul. Armii Czerwonej 7, Poland.

Š. m. festivalyje dalyvavo ir lietuviai. Ukrainietė rašo, kad šių metų festivalyje ypatingai karštai plota vokaliniam instrumentiniam ansambliui „Ulbuonėlės“, atvykusiems iš Punsko licejus, kuriame dėstoma lietuvių kalba. Lietuvių ansamblis žavėjo puikiu kūrinu atlikimu (atliko senas lietuvių liaudies dainas), originaliais instrumentais ir tautiniais rūbais bei didele scenos kultūra ir drausme. Lenkijos solistai randami Lenkijos operose: Lodžėje — Marija Ščuka, Varšuvos — Dimiras Denysienka, Gdynės — Aja Macihanovska-Juzviak. Paskutiniai „Aušros“ psl. užpildomi kalbos patarimai, širdies sutrikimų — infarkto išvengimu bei dviem psl. vaikams. Redakcijos adresas: 16-500, Sejny, ul. Armii Czerwonej 7, Poland.

Commonwealth Edison bendrovės Braidwood ir Byron atominėse jėgainėse sargai paskelbė streiką, bet tas nesukliudė jėgainių veikimo. Commonwealth Edison bendrovė teikia elektrą trims milijonams šimtų tūkstančių Chicago ir artimų apylinkių gyventojams.

neįsileidžia jokių pašalinių jausmų — kaip tai nuobodu, kaip slegia. Kai apie visus tuos dalykus galvoju, kuriuos lig šiol vos supratau ir kurių niekad taip stipriai neįjaučiau, kaip dabar, ir kaip keturiasdešimt metų aš maitinaus sausu ir sūdytu maistu. — mano sielos sauso maisto simboliu. — kai žemyne skurdžiausias žmogus kasdieną galėjo ranka pasiekti šviežiu vaisu ir laužyti šviežią duoną. Tuo tarpu aš trupinau supelėjusias riekutes.

Kai pagalvoju, kad buvau toli, už vandenynų nuo žmonos-mergaitės, kurią vedžiau pašokęs per penkiasdešimt ir kitą dieną išvykau į Rago iškyšulį. Ar ji buvo žmona? Žmona? Žmona? Greičiau tebe gyvenančio vyro našlė. Toji vargšė mergina jau tapo našle man ją vedant Starbuckai. O paskui tas pamišimas, tas siuntas, tas verdas kraujas ir garuojanti kakta, su kokia senasis Ahabas tūkstantį kartų nuleisdamas savo valtį, putodamas neapykanta, persekiojo savo auką... labiau demonas nei žmogus.

Taip, taip! per tuos keturiasdešimt metų tokiu kvailiu, kokių senų kvailių buvo senasis Ahabas! Kam tas atkaklus persekiojimas? Kam reikėjo varginti, irklais, persteke ir ietimi paraližuoti rankas? Ar dėl to dabar Ahabas yra turtingesnis, geresnis? Pažiūrėk į mane! O Starbuck! Ar neskaudu, kad, esant po sunkia našta, man išraunama vargšė koja? Atmesk į šalį tuos senus plaukus, jie skverbiasi man į akis ir atrodo tartum aš verkčiau. Starbuck, ar aš atrodo taip senas, taip labai senas? Aš jaučiuos mirštami silpnas, sulenkintas, prispaustas, lyg būčiau Adomas, palinkęs nuo šimtmečių naštos, kurie susikaupė nuo rojaus laiku.

(Bus daugiau)

PLATI RENGINIŲ IR VEIKLOS PANORAMA

Clevelando lietuviškoji veikla plačiausiai reiškiasi Dievo Motinos parapijoje ir jos erdviuose ir patogiose patalpose. Čia veikia Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla, aukštesnieji lituanistiniai kursai, čia repetuoja „Grandinėle“, čia ir didieji telkinio renginiai, koncertai, minėjimai. Parapijos patalpose ir kredito kooperatyvas „Tautpa“ pradėjo savo pirmuosius žingsnius ir dabar turi savo skyrių, sportininkai naudojami didžiule sale, čia vyksta skautai, ateitininkų ir daugelio kitų organizacijų susirinkimai, posėdžiai ir t.t.

Ir pati parapija su filharmonijos simfoninio orkestro koncertais, parapijos choro, „Grandinėle“, vokalisto bei instrumentalistų recitaliais, kaip rengėja, labai praturtina lietuvių kultūrinį gyvenimą. Pernai muzikinį sezoną parapija užbaigė spalio 23 d. solisčių: soprano Jennifer Cochran-Luiza, mezosoprano Aldonos Stempuzienės (kuri pakviesta koncertui Lietuvoje) ir pianisto Mark George koncertu. Šių metų parapijos koncertų serija pradėdama prof. Andriaus Kuprevičiaus kovo 5 d. su Frederic Chopin kūriniais.

Parapija jau dvylikti metai (303 laidos) savo spaustuvėje spausdina savaitinius „Mūsų žingsnius“, 12 ar daugiau psl. apimtį, ir jau treči metai leidžia vaikams „Žiburelių sekmdienį“, 8 psl. Abiejų periodinių leidinių redaktoriai: kun. Gediminas Kijauskas, S.J., ir Nijolė Kernauskaitė. Parapijos spaustuvėje spausdinami ir įvairūs proginiai leidiniai, brošiūros bei programos.

Kitas lietuviško judėjimo centras yra Lietuvių namai, kur Čiurlionio ansamblis turi savo būstinę: yra specialus jaunimo kambarys, dviem salėmis naudojasi lietuviai ir amerikiečiai, yra išikūrusi adv. Algio Šimaitio-Marcinkevičiaus įstaiga, kasdien veikia „Gintaro“ valgykla bei Lietuvių Amerikos Piliiečių klubas.

Šv. Jurgio parapijos salė daugiausia naudoja pati parapija savo renginiams, kurių pagrindinis tikslas telkti lešas parapijos išlaikymui.

RELIGINIO-TAUTINIO UGDYMO PROGRAMOS

Dievo Motinos parapijoje toks gyvas kultūrinis, religinis ir tautinis, sakyčiau, renesansinis sąjūdis prasidėjo kartu su kun. Gedimino Kijausko, S.J., paskyrimu šios parapijos vadovu 1974 metais. Su jo atėjimu parapija tapo lietuviškos veiklos avangardu. Ši sunki išsvijęs išlikimo misija tebetiesama iki mūsų dienų, dar nerodant nuovargio žymių, nors pati parapija neteko ir klebono asistento.

1988-89 metų rudens-žiemos ir pavasario sezono kultūrinė veikla savo skalę išplėtė iki pasigėrėtinio lygio. Parapija, uždarius parapiinę mokyklą, kuri veikė nuo 1961 iki 1987-88 metų, ir dėl to palengvėjęs finansinei naštai, gali savo jėgas labiau koncentruoti lietuvių religinei – tautinei veiklai. Paskutiniiais mokyklos veikimo metais parapija iš savo biudžeto mokyklos išlaikymui turėjo pridėti artį 200,000 dol., per visą 1974-87 m. parapijos subsidija

mokyklai pasiekė 2,017,334.00 dol. 1988-89 metų mokslų metams užsiregistravus tik 56 mokiniams, mokykla buvo uždaryta. Parapija savo energija ir resursus nukreipė į tautinio, religinio ir kultūrinio gyvenimo suaktyvinimą, ne tik lietuviams, bet ir angliškai kalbantiems parapičiams, kurių yra maždaug 20 procentų.

RELIGIJA, KULTŪRA, CIVILIZACIJA

Visos šio sezono religinio ir tautinio ugdymo programos apima šešias sritis: 1. Lithuanian Culture and Civilization, vadovauja Ingrida Bublrienė, 2. Lietuvių kultūra ir civilizacija, vadovauja Milda Lenkauskienė, 3. Dvasinės kelionės, vadovauja kun. G. Kijauskas, 4. Šeima šių dienų pasaulyje, vadov. kun. G. Kijauskas, 5. Aukštesnieji lituanistiniai kursai, vadovauja Stasė Kazlauskienė ir 6. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos židinys Clevelande, vad. Henrikas Bankaitis.

Kaip ši kaleidoskopinė programa gyvenime vykdoma? Ingridos Bublrienės suplanuotoje pokalbių, darbo vakaronių sesijoje nekalbantiems lietuviškai Milda Lenkauskienė jau kalbėjo apie Kalėdas Lietuvoje, buvo mokoma gaminti kalėdinius šiaudinukus ir kaip paruošti Kūčių stalą. Lietuvių Informacijos centro direktorius Washington, D.C., Viktoras Nakas sausio 18 d. kalbėjo apie dabarties įvykius Lietuvoje gausiai susirinkusiai lietuviškai nekalbantiems publikai. Šioje sesijoje vasario 15 d. kalbės prof. Andrius Kuprevičius apie lietuvių kompozitorius; darbo vakaronėje dalyviai bus mokomi marginti margučius. Balandžio 19 d. prof. dr. Viktorija Skrupskelytė kalbės apie lietuvių literatūrą ir paskutinėje šio sezono paskaitoje prelegentais bus Liudas ir Aleksandra Sagiai, kalbės apie lietuvių tautinius šokius. Iki šiol visi šie renginiai susilaukė gražaus dėmesio ir gausių dalyvių.

Kultūros ir civilizacijos klausimais lietuvių kalba (vad. M. Lenkauskienė) kalbėjo Vytautas Jurevičius, menininkas iš Lietuvos, apie gobelenų meną Lietuvoje, prof. dr. Jolita Kavaliūnaitė apie Maironio kūrybą ir dr. Antanas Butkus, neseniai sugrįžęs iš dviejų mėnesių svečiavimosi Lietuvoje, sausio 4 ir 26 dienomis kalbėjo apie dabarties įvykius Lietuvoje, pailiustruodamas vaizdžiuose. Vasario 1 d. Milda Lenkauskienė žodžiu ir vaizdžiuose pristatė IV kultūros kongreso literatūros vakarą. Šioje sesijoje numatytos dar trys vakaronės.

Norintieji pagilinti lituanistines žinias yra kviečiami lankyti aukštesniuosius lituanistikos kursus, kurie vyksta kas antrą šeštadienį nuo 11 val. r. iki 1 val. p.p. Jiems vadovauja Stasė Kazlauskienė. Be jau buvusių trijų sesijų, numatytos dar šešios: vasario

Šv. Kazimiero lituanistinei mokyklai Clevelande iškilmingai pradėdant naujuosius mokslo metus, žvakę uždega kun. Gediminas Kijauskas, S.J. Dešinėje – mokytoja E. Laniauskienė. Nuotr. V. Bacevičiaus

Clevelando lietuviai gausiai susirinkę atidžiai stebi Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių kalėdinį vaidinimą. Nuotr. V. Bacevičiaus

DVASINĖS KELIONĖS

Šios temos pokalbių ir vaizdžiuose sesija pradėta lapkričio 30 d. Antroji šio dvasinio ugdymo programa buvo sausio 25 d. Dar suplanuotos šios programos vasario 22, balandžio 26 ir gegužės 24 dienomis. Pagrindinės temos: „Trečiasis tūkstantmetis: Vatikanas II“ (Vatikano istorija, Liturgija, Pasauliečiai, Evangelizacija, Bažnyčios visuotinumai, Religijonė laisvė) ir „Katalikų tikėjimas moderniais laikais“ (Kodėl tikėti Dievu? Kodėl priimti Kristų kaip mūsų Viešpatį? Kodėl būti kataliku? Kodėl katalikiškam gyvenimui reikalingas autoritetas? Asmeniškos maldos jaugimas ir mūsų kasdieninį gyvenimą, Mūsų gyvenimas sakramentų šviesoje). Pirmosios dvi kelionės buvo lapkričio 30 ir sausio 25 d. Dar šiame sezono bus trys pranešimai, būtent: vasario 22, balandžio 26 ir gegužės 24 d.

ŠEIMA ŠIŲ DIENŲ PASAULYJE

Ši programa, taip pat vadovaujama parapijos klebono kun. G. Kijausko, skiriama šeimų klausimams. Dviejose šių programų sesijose svarstomos temos: „Artimo meilės prasideda namuose“ (savigarba ir savęs priėmimas, Vyro-žmonos savitarpio ryšiai, Išmokime savo vaikus mylėti) ir „Šventoji šeima“ (Jėzaus šeima, Dievo šeima, Šeima kaip sakramentas, Šeimos augimo šaltiniai, Šeima parapijoje). Pirmosios dvi konferencijos buvo gruodžio 14 ir sausio 11 dienomis. Užplanuotos dar keturios: vasario 8, kovo 8, balandžio 12, gegužės 10 d.

LITUANISTINIAI KURSAI IR LKMA ŽIDINYS

Norintieji pagilinti lituanistines žinias yra kviečiami lankyti aukštesniuosius lituanistikos kursus, kurie vyksta kas antrą šeštadienį nuo 11 val. r. iki 1 val. p.p. Jiems vadovauja Stasė Kazlauskienė. Be jau buvusių trijų sesijų, numatytos dar šešios: vasario

18, kovo 4, kovo 18, balandžio 8, balandžio 19 ir gegužės 13 d., Lektoriai: Viktoras Nakas, Viktoras Mariūnas, kun. G. Kijauskas, Aldona Miškinienė, Juozas Stempuzis, prof. dr. V. Skrupskelytė.

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos židinio vadovas inž. Henrikas Bankaitis.

Visi šie renginiai vyksta DMP konferencijų kambaryje, klasėse, ar kitose parapijos patalpose. Šiems plačios skalės renginiams suplanuoti ir juos įvykdyti reikia nemaža talento, darbo ir aukos. Tikrai lituanistiniuose kursuose parapijai talkina LB Clevelando apylinkė. Džiugu, kad tokių kvalifikacijų ir energingų asmenų Clevelande randama, todėl ir tokie dideli užsimojimai yra galimi. Bet ar suprantame ir tinkamai įvertiname kokių kultūrinių ir religinių vertybių dalininkais tapame ir mes?

Vacys Rociūnas

Moralinis gyvenimas neįmanomas be susilaikymo, abstinencijos. Jokia krikščioniškoji dorybė nėra galima be susilaikymo. Žmogus, kuris nemoka susilaikyti ir savęs suvaldyti, lengvai lieka kiekvienos ydos grobiu. L. Tolstoj

MŪSŲ KOLONIJOS

Athol, MA

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Vyčių kuopa rengia Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventę. Vasario 19 d. Šv. Pranciškaus par. bažnyčioje Athol šv. Mišios bus 10:30. Jei būtų sniego audra, šventė įvyks vasario 26 d. Akademijsa pasidės antrą val. popiet. parapijos salėje.

Gitos Kupčinskienės vadovaujamas etnografinis ansamblis „Sodauto“ atliks programėlę. Bus senoviškos lietuvių liaudies dainos apie žirgą ir rūtą. Vietom į programą įsijungs skudučiai, armonika, kanklės, smuikas ir šokėdai, o ekrane bus rodomos skaidrės – Lietuvos kaimo vaizdai.

„Sodauto“ grupė pasirodė įvairiuose JAV miestuose ir Vokietijoje. Belgijoje, Kanadoje. Ansamblis sudaro 18 asmenų – 11 moterų ir 7 vyrų.

Vyčiai kviečia visus apylinkės lietuvius dalyvauti, nes tai pirmas pasirodymas visoje apylinkėje. Vytės pavaišins visus kavute su skanumynais. Tai iki pasimatymo. – B

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA REALTORS

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas!

Namas apžiūrėjimui Sekmdienį, vasario 12 d. 1 - 4 v. p.p.

11248 S. St. Louis, visai naujas 3 mieg. mūrinis „bi-level“ namas su 1-1/2 prausyklo; L formos valgomasis; įrengtas rūšys; šeimos kamb. su židiniu. „Thermal“ langai; aluminio „trim“, daug priedų. Skubėkite.

No. 372 – 63 & Narragansett – \$75,500, vieno sav. 27 metų „ranch“ namas; 3 dideli mieg. kamb.; 20 pėdų virtuvė su ažuolinėmis spintelėmis; nauja šildymo-šaldymo sistema; naujas stogas; didelis kiemas; pusė bloko iki Jewel parduktuvės, banko, autobuso, gydytojo, restorano. Skambinkite dabar!

No. 380 – 59 & Kilbourn – 3 mieg. kamb., mūrinis, 35 metų amžiaus namas; visiškai nauja virtuvė; ištais rūšys; 2 auto garažas; aluminio „trim“; nauja šildymo sistema; centralinis vėsinimas; labai švarus. Skubėkite!

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pasiskambinkite telefonu Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Vam įvertinimui skambinkite skubiai – dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. – 434-7100

Lemonte parduodamas namas su skalbykla (laundromat) prieinama kaina.
Tel. 257-5214

HELP WANTED

JANITORIAL

Part time mornings, Monday thru Saturday, 3 hours daily. \$5 per hour. Own transportation necessary. Must speak fluent English.
836-4242

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%–20%–30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos.

FRANK ZAPOLIS
3206 1/2 West 95th St
Tel. – GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir izmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai; patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX – INSURANCE
6525 S. KEDZIE
778-2233

GOVERNMENT HOMES!
\$1.00 (U Repair) Foreclosures, Tax Delinquent Property. Now Selling. This area! Call (Refundable) 1-518-459-3546 EXT. H 664A for listings.

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti Danutei Ščerbaitei Mayer dėl sąžiningo pataravimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

Parduodamas 2 a. apt. namas arti Archer & Harlem, autob. sustojimo ir greitkelio; 2 atskiri įėjimai, central. šildymas; šone įvažiavimas; 2 1/2 auto garažas su auto. atidarymu. 1 a. 3 mieg., plytelėm grįsta prausykla, virtuvė ir salonas. Abu aukštai ir koridoriai iškloti kilimais. Įrengtas rūšys su prausykla. Puikiai išlaikytas. \$139,000. Apžiūrėti susitarus. Tel. 586-8876. Kalbėti angliškai.

Century 21

OLSICK & CO., REALTORS
1180 State Street
Lemont, Illinois 60439
(312) 257-7100

Brangakmenis Lemonte! Žavus, švarutėlis namas. 3 mieg. kamb., ūkiška virtuvė, šeimos kamb. su židiniu. Gražiai prižiūrėtas kiemas ir 2 auto. garažas. \$119,900.

Naujas 3 laiptų „ranch“ stiliaus mūro/cedro su rūsiu namas Hillview, Lemonte. Ažuolinė apdaila (trim) whirlpool, židinis, šeimos kamb., skalbykla, centralinis šildymas, Anderson Thermopane langai. Mokyklas ir apsipirkimo centrus galima pasiekti pėsčiomis. Tik \$171,900.

Česlovas Grincevičius VIDUODIENIO VARPAI Pasakojimai ir pasakos

(Laimėjusi LRD grožinės literatūros premija)

Šioje knygoje autorius gyvai ir vaizdžiai pasakoja nepriklausomoje Lietuvoje išgyventus atsitikimus. Tai apysakų, novelių ir legendų rinkinys, kurį kiekvienas turėtų perskaityti ir pasigrožėti autoriaus įaudinančiais pasakojimais. Išleido LK klubas Chicago, 1985. Kaina su persiuntimu \$5.00. Illinois gyv. moka \$5.32. Užsakymus siųsti: Draugas 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

see us for HOME financing. AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747
MORNING: Mon.-Thu. 9-5, Fri. 9-4, Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

POVILAS PETKEVIČIUS

LENKŲ OKUPACIJOSE IR JŲ KALĖJIMUOSE

Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo gyvenimo tarpsnį, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvos dalyje ir aštuonerius metus kalėjimuose. Objektiviai parašytos apybraižos skaitytojui įtikina, kad mūsų kaimynas buvo žiaurus ir sukta. Šią knygą kiekvienam verta pasiskaityti ir turėti savo knygų bibliotekoje. Kaina su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 centus valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

St. Petersburgo dr. Vincas Kudirkos minėjimo programos dalyviai. Iš kairės: K. Gaizauskienė, D. Mažeikienė, S. Vaskienė, V. Gerulienė, D. Mackialienė, V. Mažeika, K. Gimžauskas, prelegentas kun. V. Dabušis ir kun. dr. E. Gerulis – popiečių pirmininkas.

St. Petersburg, Fla.

**DR. VINCO KUDIRKOS
MINĖJIMAS**

(1858.XII.31-1899.XI.16)

1988 m. rugpjūčio mėn. Angelės Karnienės iniciatyva susiformavo St. Petersburgo prie Lietuvių klubo knygos mėgėjų ratelis, kuris pirmajame savo susirinkime rugsejo 14 d. pasiūlydavo „Kultūrinių popiečių rateliu“. Dėl pajavrinimo naujomis idėjomis ratelio vadovybė nutarė keisti kas 4 mėn. Pradžioje 4 mėnesius pirmininkavo A. Karnienė, talkininkaujant D. Mackialienėi ir kun. dr. E. Geruliui. Per tą laiką ratelio vadovybės rūpestiu įvairius pranešimus Lietuvių klube padarė kun. dr. E. Gerulis, A. Vaskelis (dvejose popietėse skirtingomis temomis), svečias iš Lietuvos ekonomistas prof. A. Buracas ir D. Mackialienė.

Šiuo metu ratelio pirm. yra kun. dr. E. Gerulis, talkininkaujant D. Mackialienėi ir Vyt. Mažeikai. Vasario 1 d. ratelis suruošė dr. Vincas Kudirkos minėjimą. Paskaitininku pakviestas kun. Viktoras Dabušis. Minėjimą pradėjo dabartinis šio ratelio pirmininkas, pasveikindamas gausiai susirinkusius paminėti mūsų tautos didį žadintoją dr. Vincą Kudirką Trumpai suminėjęs Kudirkos nuopelnus, jis pareiškė: „Jei šiandien mes esame tu, kas esame, tai didžiąją dalimi turime būti dėkingi Vincui Kudirkai ir jo „Varpo“ dūžiams – Kelkite. Tada pakvietė į sceną paskaitininką ir 7 jo talkininkus – eilėraščių bei prozos skaitovus. Sugiedotas Lietuvos himnas, akompanuojant Reginai Ditkienei. Invokacija atliko kun. dr. M. Čyvas.

Kun. V. Dabušis pradėdamas paskaitą padėjo šio renginio organizatoriams, kad patikėjo jam šią privilegiją kalbėti apie dr. V. Kudirką. Tema esanti dėkinga, bet kartu ir sunki. Prelegentas visapusiškai apžvelgė Kudirkos gyvenimą ir išnagrinėjo jo veiklą. Čia paliešiu tik būdinguosius paskaitoje suminėtus faktus. Išsamiai supažindino ir su Kudirkos biografija. Tevo įtaigojamas, Kudirka buvo įstojęs į Seinų kunigų seminariją, bet po 2 metų jam buvo patarta iš seminarijos išstoti ir jis grįžo atgal į Marijampolės gimnazijos 7 kl. Tai labai supykė tėvą, jų santykiai liko šalti visą gyvenimą. Dar gimnazijoj būnant, tėvas Kudirkai sakydavo, jei nori būti šviesuoliu, turi mokėti lenkiškai, nes tik varguoliai-mužikai tekalba lietuviškai. Taip Kudirka pradėjo vengti kalbėti lietuviškai ir savo tėvų kalbą primiršti. V. Kudirkai, kaip ir daugeliui didelių asmenybių, teko išgyventi ir paklydimų.

Reikia suprasti, kad šitam jaunuoliui apdovanotam gražia išvaizda, įvairiais gabumais, bet be tėvo piniginės paramos teko užsidirbti pragyvenimą pačiam. Varšuvoje jam plačiai atsidarė

kilmingųjų šeimų salionų durys. Kudirka buvo visų laukiamas mielas svečias, vaikų mokytojas, o bajoraičių simpatija. Taip nejuociomis ir pasinėrė į bohemiską Varšuvos miesčionišką gyvenimą. Čia ir praėjo tie, jo paties žodžiais tariant, tuščiai praleisti dveji metai. Prisdėjo ir kita nelaimė. Turėdamas labai gražų rankraštį, perrašinėdavo rankraščius duonai užsidirbti. Perrašant Markso „Kapitalą“, rusų valdžios buvo apkalintas socialistu ir dviems metams pašalintas iš universiteto (1885). Į universitetą grįžo 1887 m. ir jį baigė 1889 m. med. dr. laipsniu. 1888 m. į jo rankas pateko tik ką pasirodęs pirmasis „Aušros“ numeris, kuriame dr. J. Basa-navičiaus paskelbtas straipsnis „Lietuvos dvasia“ taip Kudirką stipriai paveikė, kad nugalejo visus gyvenimo malonumus, visas žemiškas meiles, visus patogaus gyvenimo gundymus. Lietuva, jos vargstanti liaudis, jo motinos kalba, kurią jis buvo bepradėjęs užmiršti, Lietuvos šviesi ateitis jam pasidarė tikroji mylimoji „sužadėtinė“. Jai jis atidavė visą savo likusį gyvenimą, Dievo duotus gabumus, daktaro profesiją, lenkiškojo dvaro ir bendrai to meto aristokratišką draugystę, kad tik Lietuva būtų laisva, laiminga ir garbinga tauta, lygi kitų tautų tarpe.

Su tokia dvasia, su tokiu nusi-teikimu dr. V. Kudirka atvažiavo į Šakius. Čia rado nepalankią lietuviui miestelyje dominuojančių žydėlių nuotaiką. Negavo daktarui tinkamo buto. Įsikūrė klebonijos sverne, šaltame, tamsiame ir drėgname. Į džiūvą linkusiems jo plaučiams nebuvo gera žadanti ateitis. Šakiuose gyven-damas ir dirbdamas giliai apmąstė kunigaikščių Lietuvos praeitį ir matė dabar vargstan-čią liaudį. Jam ir kilo klausimas, kur tu tėvyne, kur tu garbinga mano kunigaikščių Lietuva? Į tą jo anuometinį šauksmą tik 1940 m. poetas Bernardas Brazdžionis atsiliepė eilėraščių „Aš čia gyva“, kurį padeklamavo Kazys Gimžauskas. Eilėraščio refreną pakar-tojo VIII Lietuvių tautinių šokių šventės 2000 lietuviško jaunimo minia, suplaukusi į Kanados Hamiltoną iš viso pasaulio: „Aš čia gyva“. Ir taip skamba Kudirkos popierinio „Varpo“ garsas per visą Lietuvą, per visą pasaulį, aplink visą žemę.

Tolimesnė paskaita, prelegentui apibūdinant Kudirkos darbus, pajavrinta skaitovų atliktais jo poezijos ir publicis-tikos kūriniams. 1888 m. Varšu-voje V. Kudirkos iniciatyva lietuvių studentai susiburia ir draugija Lietuvą. Steigiamajam susirinkimui jis parašė eilėraš-tį: Gražu, gražiau, gražiausia, kurį deklamavo Kleva Gai-

žauskienė. Vėliau ši draugija subyrėjo net į partijas.

Džiūva pradėjo varginti Kudirką gana anksti. Tik stipria valia kietai kovojant su besiplečiančia liga, tiek daug darbo galejo būti atlikta. 1894 m. išvyko gydytis į Krymą, Jaltą, bet dėl lėšų stokos už metų grįžo. Tada išvažiavo į Sevastopolį pas draugą gydytoją L. Tercijoną. Po metų ir iš ten grįžo, bet jau ne į Šakius, o į Naumiestį. Čia gydytojo praktika nebesivertė, atsidėjo vien literatūriniam darbui. Iš čia buvo patogiau per Šešupę pasiekti Prūsus ir perduoti į Tilžę „Varpo“ spausdinimui rašinius. Čia jį globojo jaunystės meilė Valerija Kraševskienė, kurios vyras buvo miręs taip pat džiūva. Valerija parodė be galo didelę ištikimybę ir auką iki pat Kudirkos mirties. Jis sukūrė eilėraščių, skirtą Valerijai, kurį deklamavo Danutė Mažeikienė.

Kudirka, jau lovoj gulėdamas, vis dar palaikė ryšius su lietuvišiais rašto žmonėmis. Jo poezija buvo diktuojama ne poetinio jausmo, bet daugiau reikalo ir proto, rašė eilėrašius dažniausiai konkrečiam reikalui atsiradus. Palaikė glaudžius ryšius su knygnešiais. Nemažesnė talkininkė buvo ir Valerija Kraševskienė, bris-dama per Šešupę su Kudirkos rankraščiais į Tilžę. Valerija taisydavo Kudirkai vertimus iš lenkų kalbos, nes kai kurie terminai jai buvo geriau žinomi negu Kudirkai. Daug knygnešius pateko į Sibirą. Jiem ir kitiems už lietuvišką veiklą į kalėjimą patekusiems Kudirka parašė eilėraščių Manie-siems, kurį padeklamavo Sofija Vaškienė.

Visą gyvenimą V. Kudirkos idealas buvo tautos gerovė ir garbė, siekė vienybės. Jis savo publicistikoj ir Tautiškoj giesmėj ragina eiti „vien takais gėrybės“, bet tik „šviesa ir tiesa“ padeda to idealo siekti. Originalios kūrybos daug pri-rašė: eilėraščių, satyrų ir straipsnių įvairiais klausimais. Be originalios kūrybos Kudirka daug vertė iš svetimų kalbų. Pasirinkdavo vėikalus, kurių veikėjai didvyriai, patriotai. Įdomu, kad jis nelaike lenkų nei sulenkėjusių lietuvių bajorų Lietuvos priešais. Jo laikais tik rusas buvo didžiausias mūsų liaudies priešas. Visos jo kovos vilyčios buvo nukreiptos tik prieš rusus. Ragino visus to meto apsišvietusius lietuvius dirbti ir pradėtos purinti dirvos neapleisti. Tam skyrė eilėraščių Labora, kurį padeklamavo Valė Gerulienė.

Prieš gyvenimo pabaigą Kudirka „Varpo“ 6 nr. su savo paties komponuotomis giesdomis išspausdino Tautišką giesmę – Lietuvą, tėvyne mūsų, vėliau virtusia mūsų tautos himnu. Jis mirė Naumiestyje, ten ir palai-dotas.

1909-1910 m. „Tevynės myle-tojų draugija“ Amerikoje išlei-do 6 didelius dr. Vincas Kudirkos raštų tomus – iš viso 2045 psl. Čia „Lietuvos tilto atsimi-

nimai“ perskaityti Vytauto Mažeikos.

Dr. V. Kudirkos sukaktį Lie-tuvoje jau paminėjo Vilniaus universitetas, suteikęs savo di-džiajai auditorijai Vincas Kudirkos vardą. Jau paruoštas pilnas V. Kudirkos raštų rinki-nys, kurį išleis knygų leidykla „Vaga“. Įdomu, kad Vilniaus „Tiesa“ savo 275 nr. rašo, jog Kudirkos Tautiška giesmė yra testamentas tautai. Tai Lie-tuvos himnas. Kartu su Lie-tuvos atgimimu į mūsų gyvenimą grįžta ir didysis varpininkas Vincas Kudirka, tardamas Kelkite, kelkite, kelkite... Vėl bunda Kudirkos idealai. Duok Dieve, kad tai būtų nuosirdus „Tiesos“ žodis.

Kun. V. Dabušio kruopščiai paruošta, turininga ir išsami paskaita baigta Dailios Mackialienės padeklamuotu eilėraščių „Ne tas yra didis“. Iš paskaitos turinio išplaukianti

Kudirkos kūryba suminėtu talkininkų gerai perteikta, kuo prelegento pasakojimas pajvai-rintas ir publika daugiau sudominta. Daugiau kaip pusantro šimto klausytojų savo gausiais plojimais paskaitininkui ir talkininkams išreiškė padėką. Paskaita tęsėsi 1 val. 30 min.

Scenos papuošimui varpa su V. Kudirkos paveikslu jame gražiai nupiešė V. Gružas.

Po paskaitos kun. dr. E. Gerulis paskaitininkui ir talki-ninkams bei publikai už atsilan-kymą nuosirdžiai padėkojo ir vi-sus pakvietė pasivašinti kava ir pyragaičiais.

Klubo pirmininkas Antanas Gudonis prieš minėjimą tarė trumpą įvadinį žodelį ir pabaigoje įvertino puikiai atliktą minėjimą, juo pasidžiaugdamas ir nuo savęs programos atliče-jams ir publikai už gausų atsi-lankymą padėkojo.

K. Gmž.

**A.†A.
JOSEPHINE D. JUDVITIS**

Gyveno Oak Lawn, IL.
Mirė 1989 m. vasario 7 d., sulaukusi 70 m. amžiaus.
Gimė Chicagoje.
Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Frank P. Judvitis, brolis Leo Uspel su žmona Katherine, mirusios brolio Vincent žmona Marilyn, svainė Sheila Belanger, dukterėčios Silvia su vyru Rocco Savaiano, Patricia su vyru Douglas Bosma, sūnenas Richard Uspel ir kiti gimines.
Velionė buvo sesuo a.a. Vincent Uspel.
Kūnas pašarvotas penktadienį, vasario 10 d. nuo 2 iki 9 v.v. Thompson & Kuenster koplyčioje, 5570 W. 95th St., Oak Lawn, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, vasario 11 d. Iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėta į Our Lady of Loretto parapijos bažnyčia, kurioje 9:30 v. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Vietoje gėlių prašoma aukoti labdaringsoms organizacijoms.
Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažis-tamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, brolis, dukterėčios, sūnenas ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Thompson & Kuenster. Tel. 425-0500.

P A D Ė K A

Mano mylima Žmona

**A.†A.
IRENA VALKAVICKIENĖ**

po ilgos ligos mirė š.m. sausio 20 d. ir buvo palaidota Tautinėse lietuvių kapinėse sausio 24 d.

Aš ir dukros su šeimomis norime padėkoti visiems, kurie jai suteikė paskutinį patarnavimą ir palydėjo į Amžino Poilsio vietą.

Nuosirdžiai dėkojame kan. V. Zakarauskui už atkalbėtas maldas koplyčioje, už gedulingas pamaldas bažnyčioje ir velionės palydėjimą į kapines.

Padėka kun. klebonui Jonui A. Kuzinskui už atsilankymą koplyčioje.

Nuosirdžiai dėkojame visiems, kurie užrašė šv. Mišias už velionės sielą. Dėkojame visiems, kurie prisaužė gėlių bei pareiškė mums užuojautą toje liūdesio valandoje asmeniškai ar per spaudą.

Nuosirdus dėkui atsilankiusiems Ramovėnams, šauliams, vilniečiams, Krivulės ir Filatelistų draugijų nariams.

Dėkojame sol. D. Stankaitytei už giedojimą bažnyčioje. Dėkojame visiems laidotuvės dalyvavusiems, kuriems atski-rai negalime padėkoti.

Dėkoju karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui Donald A. Petkui už malonų ir mielą patarnavimą.

Visiems, visiems nuosirdus lietuviškas acių.
Giliai nuliūde: vyras, dukros, seserys, brolis, zentai, anūkai ir proanūkė.

Mielai Mamytei

**A.†A.
MAGDALENAI MACIUKEVIČIENEI**

Lietuvoje mirus, sūnums: mielam kaimynui ALBINUI KARNIUI su šeima, VYTAUTUI ir BRO-NIUI su šeimomis ir dukterims Lietuvoje reiškiamė gilia užuojautą.

Palčiausiai, Partuliai, Paultoniai, Šarūnai

St. Petersburg Beach, Fla.

**SEPTYNERIŲ METŲ
MIRTIES SUKAKTIS
A.†A.
ONA REZGAITĖ
PIEŽIENĖ**

Jau suėjo septyneri metai, kai negailėstinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą žmoną ir motiną, kurios ne-tėkome 1982 m. vasario 18 dieną.

Nors laikas bėga, bet mes mūsų Onutės niekada negalime pamiršti. Amžinoji šviesa tegu jai šviečia.

Už a.a. Onos sielą šv. Mišios bus atnaušojamos sekmadienį, vasario 12 d., 10:30 val. ryto Visų Šventų bažnyčioje, San Pierre, Indiana. Šv. Mišios bus taip pat atnaušotos už a.a. Onos sielą lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos koplyčioje, Romoje, Italijoje.

Maloniai prašome visus gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Oną Piežienę maldose.

Nuliūde: vyras Stasys, dukterys Joana ir Bernadetta, sūnūs Jonas ir Tomas, šešiolika anūkų, vienas pro-anūkas ir brolis Jonas.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYNA MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

**MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS**

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

**STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ**

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

APLINK MUS

x Didžiulis koncertas, kuriame dainuos Lietuvos Operos choras, sol. Marytė Bizin-kauskaitė iš Kanados, gros smuikininkė Linda Veleckytė ir trio, akompanuos muz. Robertas Mockus, paminėti „Draugo“ 80 metų įsikūrimo sukakčiai bus vasario 26 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Chorams – moterų, vyrų ir mišriam – diriguos muz. dr. Bronius Kazėnas ir Audronė Gaiziūnienė. Po koncerto bus programos atlikėjams priėmimas. Bilietus jau dabar galima įsigyti Vaznelių Gifts International parduotuvėje.

x Vyresnio amžiaus lietuvių tarnyba buvo paskelbusi, kad psichologijos dr. Edvardas Kaminskas iš Bostono skaitys paskaitą. Iš tikrųjų dr. Edvardas Kaminskas yra medicinos daktaras ir vidaus ligų specialistas. Už padarytą klaidą LB Socialinių reikalų taryba atsiprašo.

x „Reader“ laikraštis vasario 1 d. laidoje aprašo freską, nupieštą 113 gatvėje ir Cottage Grove perėjimo tunelyje. Tai 1988 m. vasaros projektas Pullman ir Roselando rajono Chicagoje. Buvęs Chicago istorijos archyvas Paul Petratis yra vienas iš 100 kaimynų, kurie pradėjo sutelkti lėšas ir daryti freską. Dailininkai – Marai Jefferson, Jon Pounds ir Olivia Gude prižiūrėjo projekta, kuris vaizduoja tų istorinių rajonų etnines grupes, gyvenusias šiame krašte, kaip lenkus, graikus, airius, lietuvius ir kitus.

x „Žiburėlių sekmadienis“, 2 ir 3 nr., pasiekė redakciją. Tai Clevelando Dievo Motinos parapijos leidžiamas vaikams laikraštėlis – biuletinis, kuris įdomus ir kitų miestų lietuvių vaikams.

x Ieškomas Olius Valentinas Palubinskas, g. 1918 m., gyvenęs Julijanavoje prie Aleksoto. Manoma, dabar gyvena Anglijoje. Ieško brolio Povilo žmona Onutė. Žinantieji prašomi rašyti: A. H. Ulrichas, 23 Mendon St., Worcester, MA 01604.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus**, tel. 361-5950 arba 636-6169

x Dailė 89 – jungtinė lietuvių meno paroda, Vasario 16 proga atidaroma penktadienį, vasario 10 d., 7:30 v.v. Čiurlionio galerijoje. Visi kviečiami.

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbęs su **Rodman & Renshaw, Inc.**, patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite **977-7916**.

x Kelionių agentūrai reikalinga patyrusi tarnautoja mokanti dirbti su Pars kompiuteriu. Skambinti **238-9787**.

x Romas Pukštys praneša, kad nuo vasario 20 d. iki kovo 6 d. bus Lietuvoje. Tuo metu siuntinių, vaistų ir medicininių priemonių persiuntimo įstaiga **Transpak** bus laikinai uždaryta.

x Vasario 16-tosios sukakčiai – Lietuvos Nepriklausomybės šventę Chicagoje rengia Chicago Lietuvos Taryba, vadovaujama M. Pranevičiaus, šį sekmadienį, vasario 12 d., 2 val. p.p. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Visi kviečiami dalyvauti minėjime, pasiklausyti kalbų ir paskaitos, dalyvauti meninėje dalyje ir aukoti Lietuvos laisvinimo reikalams.

x Poetas Kazys Bradūnas atliks dalį programos Vasario 16-tosios minėjime Jaunimo centro kavinėje ketvirtadienį, vasario 16 d., 7 val. vak. Visi kviečiami dalyvauti.

x Vasario 16-tos ir „Varpo“ minėjimą rengia Korp! Neo-Lithuania, rengia vasario 11 d., šeštadienį, 7 v.v. Lietuvių Tautiniuose namuose. Spalvas gaus senj. Jonas Gražys. Paskaitas skaitys jaunieji korporantai. Pabaigoje bus meninė dalis, vaišės, pabendravimas.

x Kun. Vytautas Bagdavičius vasario 19 d. 12 val. Beverly Shores Šv. Onos bažnyčioje atnašaus šv. Mišias už žuvusius ir mirusius Lietuvos laisvės kovose. Po pamaldų 1 val. p.p. bus Nepriklausomybės šventės minėjimas. Pagrindinę kalbą pasakys adv. Daina Kojelytė. Minėjimą rengia Beverly Shores Lietuvių klubas.

x Muz. Petro Aglinsko koncertas su džiazo grupe „David Hernandez and Street Sounds“ bus pateiktas televizijos kanalo 44, per programą „Esprenos I estrellas“ šį sekmadienį, vasario 11 d. 5 val. p.p.

x Jonas Levickas, LB Marquette Parko apylinkės pirminkas, su gausia talka JAV LB valdybos išdui išsiuntė daug laišku Vasario 16-tos proga. Laiškų išsiuntimo darbą koordinavo A. Valavičius, o talkoje dalyvavo B. Jasaitienė, A. Andrijonienė, B. Gelazius, I. Levickienė, A. Čepėnas, J. Merkienė, B. Sadauskienė ir V. Valavičienė.

x Dr. Kastytis Jucas, dermatologas (tel. 925-2670) veda radijo programas **1490 AM** bangomis kiekvieną šeštadienį 7 val. ryto. Šį šeštadienį, vasario 11 d. dr. Bruno Cortis kardiologas-internistas kalbės tema: „Ligonio ir gydytojo tarpusavio santykiai“.

x Pigiai parduodu Lietuvoje naujus automobilius, namus ir kitus vertingus daiktus. Skambinti **312-839-5829**.

x PATRIA –dovanių prekių ir elektronikos parduotuvė. Didelis pasirinkimas įvairių prekių tinkančių Amerikoje ir 220V prekių pagedaujamų Lietuvoje. **PAL** sistemos kamkorderiai nuo \$1,195. Pristatome į kitus miestus. Į Europą siunčiame kargo. Visas prekes patikriname ir padeonstruojame Skambinti „collect“ **312-778-2100. Patria, 2638 W. 71 St., Chicago, IL 60629. Sav. A. F. Šluta.**

x Lietuvių Fondo valdyba praneša, kad 1989 metų LF paramai gauti, nustatytos formos pilnai užpildyti prašymai įteikiami Lietuvių Fondui: bendrai paramai – iki kovo 15 d., o studentų stipendijoms – iki balandžio 15 d. Vėliau įteikti prašymai nebus svarstomi. Paskutinė data – paštopaudo data. Prašymų formos (blankai) gaunamos ir informacija teikiama darbo valandomis Lietuvių Fondo būstinėje: 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629, telef. **(312) 471-3900**.

x Kelionė į Vasario 16-tos budėjimą Daley Plaza organizuojama ir registruojama. Autobusas iš Marquette Parko išvažiuoja vasario 16 d. 9:30 val. nuo Seklyčios, 2711 W. 71 St. Rezervuoti tel. 476-2655. Nuo Brighton Parko išvažiuoja nuo Nekalto Prasidėjimo parapijos 9:30 val. Registruotis pas S. Daulienę tel. 847-4855.

x Ekspedicija į Igaršką – fotografijos Raimondo Urbakavičiaus iš Sibiro lietuvių tremtinių gyvenimo bus rodomos sekmadienį, vasario 12 d. nuo 12 iki 3 val. Lemonto Lietuvių centre. Trumpai kalbės Rita Dapkutė. Aukos Sąjūdžio atstovavimui.

x Vasario 16 minėjimas rengiamas Jaunimo centre. Minėjimas įvyks vasario 16 d. 7 val. vakaro Jaunimo centro kavinėje. Programą atliks Pedagoginio Lituanistinio instituto studentai. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

x Lituanistikos tyrimo ir studijų centras užbaigė projektą su Center for Research Libraries Chicagoje. Tuomi buvo mikrofilmuoti „Draugo“ 1951 m. kompletas ir „Sandaros“ 1966-1967 m. kompletai. Periodikos vedėjas yra Leonardas Kerulis.

x „Žynys“, JAV Lietuvių Bendruomenės Colorado apylinkės biuletinis sausio mėnesio numeris, išėjo iš spaudos. Duodama informaciją apie Colorado lietuvių praeities, dabarties veiklą ir ateities planus.

x RAM (Riiklik Akadeemiliste Meeskoor) tai valstybinis Estijos vyrų choras, įsteigtas 1944 m. RAM atvyks koncertuoti Šiaurės Amerikoje, o kovo 12 d. choro pasirodymas Chicago Orchestra Hall. Programoje Mozart, Schubert, Wagner bei estų kompozitorių veikalai. Vasario 19 d. estų namuose Lincolnshire lėšų telkimo koncertas. Programoje pabaltiečiai Dalia Kučėnienė – sopranas, George Radosavlevic – pianistas ir Grupa Kabare.

x Chicago Lietuvos fronto bičiulių sambūris, Chicago, Ill., „Draugo“ 80 metų sukakties gyvavimo proga atsiuntė 50 dol. programines skelbimų knygos išleidimui. Sukaktuvinis koncertas bus vasario 26 d. Chicago Marijos aukšt. mokyklos salėje.

x Šių metų vasario 26 d. 12 v. p.p. įvyks Žiburėlio ir Vaikų Namelių Montessori mokyklėlių madų paroda **SKAMBĖK, PAVASARELI!** Bus modeliuojamos puikios Kimberly Bond Boutique mados. Paremkite mokyklas, dalyvaukite parodoje! Rezervacijoms skambinti **832-6331 arba 985-3851**.

x Pranas Nenorta, gyvenęs East Chicago, Ind., Vasario 16 proga atsiuntė \$1,000 auką JAV LB Krašto valdybos išdui. Pagirdamas JAV LB valdybos dėmesį ir paramą besilaisviančiai Lietuvai, rašo: „Norėčiau dabar jos grožybės išgyventi. Dievuli geriausias, leisk kad ir galėčiau savame krašte numirti!“

x Lietuvių gydytojų ir medicinos profesionalų grupė išvyksta į Lietuvą birželio 14 d. Penkiolika dienų Lietuvoje. Apsistosim naujame Kauno viešbutyje. Bus išduodami pažymėjimai dėl federalinių mokesčių nurašymo. Tikra galimybė aplankyti visas pagedaujamias vietas. Grupę lydės **Romas Pukštys**. Kreiptis **American Travel Service Bureau, 312-238-9787**.

Prof. dr. O. Jonikas su žmona jo knygos „Lietuvių kalba ir tauta amžių būvyje“ pristatyme Lietuvių Tautiniuose namuose.

Nuotr. I. Kriaučiūnienės

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

DR. PETRO JONIKO VEIKALAI SUTIKTUVĖS

Lituanistikos instituto ir Lietuvių Tautinių namų vadovybių pastangomis vasario 5 d. Chicagoje įvyko lietuvių kalbos ir lietuviškos knygos mylėtojų šventė – prof. dr. Petro Joniko mokslinio veikalo „Lietuvių kalba ir tauta amžių būvyje“ sutiktuvės. Popietę atidarė ir ją vedė Lituanistikos instituto pirm. dr. Violeta Kelertienė. Šį dr. Petro Joniko veikalą aptarti buvo pakviestas kalbininkas dr. Antanas Klimas.

Dr. A. Klimas gimė 1924.IX.17 d. Jiezno valsč., Alytaus apskr., mokėsi Lietuvoje, Vokietijoje ir Amerikoje. Studijavo germanistiką ir kalbotyrą, ir 1956 m. gavo daktaro laipsnį. Profesorijauja Rochesterio, N.Y., universitete. Bendradarbiauja spaudoje ir dalyvauja lietuviškoje veikloje. Pažymėtinas jo (su L. Dambriūnu ir W. R. Schmalstieg) paruoštas lietuvių kalbos vadovėlis „Introduction to Modern Lithuanian“, 1966 m., naudojamas keliolikių universitetų. Nuo 1969 m. teberedaguoja Lituanijos žurnalą, yra Lituanistikos instituto narys ir kalbos skyriaus vedėjas (LE 37-me tome 292 psl. yra praleista korrektūros klaida, parašyta: „PLB siunčiamas, 1917 m. lankėsi P. Amerikoje...“), o gimes yra 1924 m.

Prelegentas dr. A. Klimas pirmaisiais žodžiais užimponavo susirinkusius svečius ir išlaikė taurų ryšį visą laiką. Dr. A. Klimas yra įdomus ir geras kalbėtojas, sugebėjo publika

sudominti ir sekti jo kalbą. Dr. Petro Joniko veikalas „Lietuvių kalba ir tauta amžių būvyje“, antrinis pavadinimas – „Visuomeniniai lietuvių kalbos istorijos bruožai“ parodo, apie ką knygoje bus kalbama. Lietuvių tauta ir kalba yra praėjusi kryžiaus kelius, net savi kuni-gaikščiai, užvaldę didžiausius žemės plotus, neįvedė lietuvių ar žemaičių kalbos savo būstinėse ar kanceliarijose. Seniausias rytų Europos universitetas Vilniuje iki pastarojo karo nenaudojo lietuvių kalbos. Pradžioje buvo lotynų, vėliau rusų, lenkų ir tik 1940 m. praskambėjo ir lietuvių kalba Vilniaus universitete. Sunkus ir vargingas buvo ir yra lietuvių kalbos kelias. Dr. P. Jonikas skyrė „Daukša, kalba ir tauta“, psl. 95 cituoja: „... Visais amžiais žmonės kalbėjo savo gimtąja kalba ir visada rūpinosi ją išlaikyti, turtinti, tobulinti ir gražinti. Nėra tokios menkos tautos, nėra tokio niekingo žemės užkampio, kur nebūtų vartojama sava kalba“. „Ne žemės derlumu, ne drabužių skirtingumu, nes šalies gražumu, ne miestų ir pilių tvirtumu gyvuoja tautos, bet daugiausia išlaikydamos ir vartodamos savo kalbą, kuri didina ir išlaiko bendrumą, santeiką ir brolišką meilę. Kalba yra bendros meilės ryšys, vienybės motina, pilietiško tautos, valstybės sargas“.

Autorius knygos pratarėję rašo: „... daugiau kaip prieš šimtmetį buvo ir ne vieno išvymesniųjų lietuvių veikėjų bei autorių pabrėžiama, kad be lietuvių kalbos nebus ir lietuvių

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

– **Kun. R. Ramašauskas** ir **kun. G. Kabašinskas**, Kaune Priskėlimo ir Šančių bažnyčių vikarai, lankosi Toronte ir labai mielai padeda lietuvių kolonijose pastoraciniame darbe. Jų puikius pamokslai pritraukia visus lietuvius mielai pasiklausyti. Taip pat prieš išvykdamį į Lietuvą sutiko praveisti Priskėlimo parapijoje rekolekcijas.

– **S. Būbelienė** apleido šį pasaulį sulaukusi 63 metų. Ji buvo ilgametė Toronto Maironio mokyklos mokytoja, kurios vyras jau buvo miręs prieš 20 metų. Paliko baigusius mokslus 2 sūnus ir dukrą.

– **Toronto Priskėlimo parapijos ekonominės sekcijos** pirm. Stasys Prapakas paruošė

ir išleido jau 15 kalendorių, kuris gal primena šiek tiek Lietuvojeėjusį Lekavičiaus kalendorių.

– **Toronto žurnalistų sąjungos** valdybą dabar sudaro pirm. S. Varanka, vicepirm. P. Stundžia ir J. Varanavičius, sekt. S. Prakapas, izd. L. Norvaiša-Girinis, narys K. Raudys, Hamiltono atstovas K. Mileris ir garbės teisma sudaro J. Karka ir J. Vaičiūnas.

– **A. a. Liudas Kisielis** mirė Montrealyje sausio 14 d. Jo liūdi žmona, sesuo su šeima ir du broliai ir sesuo Lietuvoje.

– **A. a. Eugenija Kasperavičiūtė Barauskienė**, 83 metų amžiaus, mirė sausio 15 d. Montrealyje. Palaidota iš Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios St. Francis kapinėse. Nuliūdime liko vyras ir sūnus.

tautos“, galioja ir šiandien. Dr. P. Jonikas 1952 m. parašė knygą „Lietuvių kalbos istorija“. Tai buvo pirmoji vertinga studija, jokiame kitame vykaile nėra taip išnagrinėta lietuvių kalba, kaip šiame. Po 1963 m. sukilimo, Muravjovui uždraudus lietuvių kalbą spausdinti knygas lotyniškomis raidėmis ir įbrukus kirilicą, nors atsirado didelis pasipriešinimas, bet buvo uždrausta lietuviškai ir žemaitiškai kalbėti įstaigose ir susirinkimuose, pradėta rusinti lietuviški vietovardžiai (Mažeikiai – Muravjovas, Zarasai–Novoaleksandrsk, 226 psl.). Rusų kalba buvo brukama per mokyklas, įstaigas, kariuomenę, bet užteko vienos generacijos ir iš samanotų bakažiu lietuvių kalba grįžo į viešą gyvenimą ir knygą.

Ir dabar komunistinės rusų okupacijos metu lietuvių kalba taip pradėta neužimti stumti iš viešojo gyvenimo, paliekant tik kolchozininkų kalbą, nors leidžiamos knygos ir laikraščiai, skyrė įstaigose, aukštesiose mokyklose jau įvesta tik rusų kalba. Prasidėjęs lietuvių tautos atgimimas ir laisvėjimas sudaro galimybę plačiau apie tai kalbėti, o rusai ir lenkai jau pradeda šaukti ir aliarmą kelti. Lietuvis savame krašte negali vartoti lietuvių kalbos, o turi pataikauti svetimiesiems.

Dr. Petro Joniko knyga yra tikra lietuvių kalbos epopėja, tik imkite ir ją skaitykite, baigė savo įdomią, humoru perpintą kalbą dr. A. Klimas. Kalbos metu pasitūtė auditorijai susipažinti ir palyginti keletą knygelių, išleistų prieš I-jį karą, kokia rašytinė lietuvių kalba tada buvo ir kokį tobulumo laipsnį šiandien yra pasiekusi. Anuo metu nebuvo lietuviškų mokyklų, ir mūsų inteligentai turėjo patys manytis, rašydami ir redaguodami laikraščius. Tik išleisus kalbininko

Jablonskio gramatiką, reikalai labai pasitaisė.

Programos vadovė, padėkojusi prelegentui už tikrai puikų ir įdomų knygos aptarimą, supažindino ir su knygos autorium. Lituanistas dr. Petras Jonikas yra gimęs 1906.III.25 d. Tauragės valst. Baigė Tauragės mokytojų seminariją ir įstojo į Lietuvos universitetą humanitarinių mokslų fakultetą, kuriame pagrindine šaka pasirinko lietuvių kalbą, kartu dėstydamas ir gimnazijose. Baigus studijas, buvo pakviestas ruošti profesūrai. Specializavosi Rygos, Vienos ir Karaliaučiaus universitetuose. Vilniaus universitetas filologijos daktaro laipsnį suteikė 1942.I.31 d. už disertaciją „Lietuvių bendrinės praeimosios kalbos kūrimasis prieaušrio ir Aušros laikais“. Profesorio Vytauto Didžiojo, Vilniaus, Pabaltijo ir Chicago universitetuose. 1958 m. Chicago u-to bibliotekos mokykloje gavo magistro laipsnį. Buvo vienas iš steigėjų ir pirminkas Lietuvių profesorių d-jos, o taip pat ir Lituanistikos instituto, Pedagoginio lit. instituto lektorius ir rektorius. Daug rašė ir redagavo įvairius leidinius, iš kurių paminėtini A. Salio du tomiai raštų: Bendrinė kalba I, 1979 m. ir Tikriniai vardai II, 1983 m. Tai nepaprasto darbštumo ir kruopštumo kalbininkas, lituanistas, mokslininkas.

Dr. P. Jonikas padėjo leidejams – Lituanistikos institutui, knygos supažindintojui dr. A. Klimui, rėmėjams, šios popietės rengėjams – Lituanistikos instituto ir Lietuvių Tautinių namų valdyboms ir susirinkusiems svečiams, taip gausiai atvykusiems į šią popietę. Prisiminė sąlygas ir aplinkybes, rašant šį veikalą. Pasidžiaugė gera knygos spauda ir puikiu apipavidalinimu.

Užsklėsama šią popietę, Lituanistikos instituto pirm. dr. Violeta Kelertienė perskaitė mecenatus, igalinius šią knygą pasirodyti. Susirinkusieji pabendravo ir pasikalbėjo prie kavos ir užkandžių, paruoštų valdybos, o autorius autografavo įsigijusių knygas, kurių nemažas skaičius buvo parduota.

Dr. Petro Joniko „Lietuvių kalba ir tauta amžių būvyje“ išleista 1987 m. Lituanistikos instituto leidyklos. Spaustuvė, kaina ir vieta nepažymėta. Gaunama pas leideją ir platintojus, o taip pat ir „Drauge“.

A. Juodvalkis

Po prof. dr. P. Joniko knygos pristatymo Lietuvių Tautiniuose namuose. Iš kairės: prof. dr. B. Vaškėlis, prof. dr. T. Remeikis, Kultūros tarybos pirm. D. Kučėnienė ir prof. dr. A. Klimas.

Nuotr. I. Kriaučiūnienės

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.